

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za celo leto..... \$5.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 6.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 16. — ŠTEV. 16.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 20, 1920. — TOREK, 20. JANUARJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

REŠKI DOGOVOR V ROKAH WILSONA

Dogovor zaveznikov glede Reke se nahaja sedaj v rokah predsednika Wilsona. — Nitti v Parizu.

Washington, D. C., 19. jan. — Angleska, francoska in italijanska vlada so dospele do dogovora glede Reke in jadranskega vprašanja in tozadevni dogovor se nahaja sedaj v rokah predsednika Wilsona v obliki memoranduma. Enterega sta sestavila dne 5. januarja ministrska predsednika Lloyd George in Clemenceau in katerega je dne 7. januarja odobril italijanski ministrski prednik Nitti.

Oficijelno se je danes priznalo, da je tak memorandum kot so ga odobrili trije ministrski predniki, dospel v Washington in da se je vršila izmenjava nazorov med Washingtonom in Parizom, vendar pa je bilo nemogoče izvesti vsebinske memoranduma, ki je bil predložen predsedniku Wilsonu.

Pariz, Francija, 19. januarja. Eljub splošnem prepričanju, ki prevladuje v Parizu, da Jugoslavlani ne bodo sprejeli jadranskih predlogov Italije, je ministrski prednik Nitti danes zvečer zelo optimistično govoril o celotni položaju.

Upam, — je rekel, — da bom mogel jutri odpotovati, potem ko bom rešil jadransko vprašanje. Mi smo pokazali veliko zornost. Londonska pogodba je predstavljala temelj, na katerem je bila Italija v vojno. Francija in Anglija se držita tega dogovora ter sta obljubila njega izvrševanje. Ker sta prišla Lloyd George in Clemenceau od dogovora, sem mnenja, da nam bo tudi Jugoslavija prišla nasproti v istem duhu sprave, katerega smo pokazali mi. Prepričan sem tudi, da bodo prišli tudi Združene države, ko bodo videli mirno in demokratično obnovo Italije ter stopile na našo stran.

Za Jugoslavlane niso involvirane pri tem nikake žrtve in če bodo zavrnili naše predloge, bodo morali prevzeti sami vse odgovornosti. Nitičar bi nam ne preostalo kot zahtevati popolno izvrševanje Londonske pogodbe. Mi smo dali oteko in celo Dalmacijo z izjemo Zadra. Edino nadomestilo za te koncesije je mesto Reka in tudi tam smo privolili v internacionalizacijo pristanišča ter železnice pod Ligo narodov ter s tem popolnoma zavarovali jugoslovanske interese glede izhoda na morje. Nobena italijanska vlada bi ne mogla storiti več, če bi hotela preživeti.

Mi vsi potrebujemo mir za svoje sovražnike prav tako kot za same sebe. Prišel je čas, ko moramo prenehati imenovati jih sovražnike. Nemčija in Avstrija predstavljata zavirajoči in proizvajajoči trg za 120,000,000 ljudi, a ta trg je bil uničen valed vojne. Vojne je konec in prijeti moramo misliti na celo Evropo. Vojna je bila trinit pravice (!), a sedaj potrebuje pravica miru. Mi hočemo mir, ki je resničen, ne pa miru le po imenu. Z veseljem opazujem, da se bližajo veliki ameriški finančni interesi, katere podpirajo zastopniki najboljših državljanskih dežele, evropskih položaju v tem širokem duhu.

Hočem reči, — je sklenil Nitti, da je bila Italija do skrajnosti svojih odgovorov. Maksimalne naše teritorialne zahteve so bile majhne ter so vključevale veliko manj tvevanj kot pa katerekoli druga dežela, neizmerno nove države kot Jugoslavija in Čehoslovakija, Francija in Anglija sta vzeli osem do desetkrat več tvevanj. Med vsemi evropskimi na-

SKUPNI NASTOP BALTIŠKIH DRŽAV

Baltiške republike bodo skupno nastopile v slučaju, da bi boljše viki vprisilili napad.

Washington, D. C., 19. jan. — Naslednje ugotovilo glede položaja, ki se je razvil v baltiških republikah in ki je imel za posledico potrebo kooperativne akcije od strani teh narodov v družbi s poljsko vlado, je podal A. H. Saastamoinen, finski poslanik v Združenih državah:

— Konferenca, ki se je vršila v Helsingforsu na Finskem med zastopniki Finske, Poljske, Estonije, Litvinske in Letve, se je sestala v namenu, da najde temelj za zavarovanje skupnih interesov teh dežel. Neodvisnost Poljske in Finske je bila priznana od vseh sil sveta in njih mednarodni status je definitivno ugotovljen. Vprašanje priznanja neodvisnosti Litvinske, Estonije in Letve pa je še vedno nerešeno.

Njih pravica do popolne politične neodvisnosti je neoporečna ter bi bilo v korist celega sveta, ne le z ozirom na strašno nevarnost boljševizma, temveč tudi z ozirom na možne politične komplikacije v bodočnosti, če bi se te države konečno priznalo. Poljske, finske in armade ostalih baltiških držav tvorijo sedaj jez med boljševizmom in zapadnim svetom in z upoštevanjem, da sta Lenin in Trocki zelo bojevitega razpoloženja vspricho zmag na izstopu nad takozvanimi lojalnimi Rusi, je važnost konference v Helsingforsu očitna. Dežele, zastopane na tej konferenci, imajo kombinirano prebivalstvo najmanj 40,000,000 ljudi. Njih vlade so popolnoma demokratične in v teh deželah prevladuje red, mir in pravica, — kar predstavlja strašen kontrast proti stanju zadev v Rusiji.

Boljševizem ne more živeti, ne da bi bil agresiven. Temelji na neprestanem razburjanju in teroriziranju od strani njegovih voditeljev ter je vsled tega zelo močnejši in celo vrjetno, da nameravajo boljševiki napasti Poljsko in baltiške države ter mogoče tudi Finsko, kakorhitro bo vreme dovoljevalo tako akcijo. Ofenzive je pričakovati aprila ali maja meseca. Vsed tega je povsem naravno, da skušajo najti ti narodi temelj za skupno akcijo. Ko branijo sami sebe, branijo tudi civilizacijo. Boljševizem pomenja ne red, demoralizacijo, teror in razkroj, celega družabnega ustroja ter nima vsled tega nikake pravice do življenja, — ali vsaj pravice, da bi pregazil dežele, ki ga nočejo in ki nočejo imeti z njim nobenega opravka.

ZASLIŠANJE MARTENSA.

Washington, D. C., 19. jan. — Še tekom današnjega dneva se bo pričela pred podkomitejem senatnega komiteja za zunanje zadeve zasliševanja zastopnikov sovjetske ruske vlade. Senator Moses, republikanec iz New Hampshire, je rekel, da noče komiteja še dalje čakati. Vprašanje zaposlenja svetovalec za komitej je stalo nerešeno, kajti izjavilo se je, da so najmanj trije člani komiteja odvetniki, ki so dobro verigrani v mednarodnem pravu, vsled česar se ni bati nikakih resnih postavnih komplikacij.

rodi je Italija vedno najbolj realistična princip narodnosti. (Vidimo na Krasu). Če bi se ugodilo vsem našim zahtevam, bi narodi drugih jezikov in plemen predstavljali le osem odstotkov celotnega prebivalstva Italije.

RAZPRODAJA VOJAŠKIH ŽIVIL.

BUYING FRESH EGGS

HOLANDSKA V ZADREGI

Nizozemski ministrski prednik se je posvetoval s ministrom za zunanje zadeve glede zahteve zaveznikov.

Haag, Holandska, 19. januarja. Dr. Charles Huys de Beerenbrouck, nizozemski ministrski prednik, je imel daljše posvetovanje z zunanjim ministrom Karnebeek-om, najbrž glede zahteve zaveznikov, da jim Holandska izroči prejšnjega nemškega kaptarja. Tako se je izvedelo danes iz poloficijelnega vira.

Ministra sta se baje dogovorila, da bosta svetovalec kaptarju, naj se prostovoljno izroči v roke zaveznikov.

Nemški mornariški ataše se je tudi posvetoval s ministrom za zunanje zadeve, najbrž glede predaje prejšnjega nemškega kaptarja.

Poslanica najvišjega sveta zaveznikov na holandsko vlado pravi med drugim: — Med tako številnimi zločini je najti tudi cinčni kršenje nevtralnosti Belgije in Luksemburške, barbarski s' am taleev, deportacije v velikem, sistematično opustoševanje brez vojaških vzrokov, vojevanje s podmorskimi čolni in tako dalje. Poslanica izjavlja, da je za vsa ta dejanja odgovoren, vsaj v moralnem smislu, najvišji načelnik, ki jih je zauskal in ki je zlorabljal svoje neomejeno moč, da je kršil ali dovolil drugim kršiti najbolj sveta pravila človeške vesti.

Vesile ne morejo pojmiti, — se glasi nadalje, — da bi Holandska presojala z manjšo resnostjo kot one same velikanske odgovornosti, ki teži prejšnjega kaptarja. Holandska bi ne izpolnila svoje mednarodne dolžnosti, če bi se ne hotela pridružiti drugim narodom pri zasledovanju ali če bi vsaj ne skušala preprečiti kazni za storjene zločine.

PUNTARSKA POSTAVA.

Albany, N. Y., 19. jan. — Predloga, ki določa kazen do \$10,000 ter več kot dvajset let ječe za puntanje, je bila vložena danes v zakonodaji.

Predlog je vložil senator Walter W. Law.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA SLOVENSKE DNEVNIK V IZD. "GLAS NARODA", NAJVEČJI DRŽAVNI.

CENA PREMOMA

Osem dolarjev je najvišja cena za tona premoga potem, ko zapusti rovo. — Kdo dobi prebitek?

Washington, D. C., 19. jan. — V ugotovili, katero je ravno kar izdal John L. Lewis, poslujoči prednik United Mine Workers of America, vprašuje slednji, kdo utakne v žep diferenco od 83 do 98 centov za tona, katero se plača premogarjem ter \$9 za tona, za katero se prodaja premog konsumentom.

Vsaki pot, ko se cene premoga za konsumente povišajo, — pravi Lewis, — izve konsument, da je to pripisovati višjim mezdam, katere morajo ubogi premogarski baroni plačevati nenasišnim delavcem. Hočem obrniti pozornost na dejstvo, da je zadnje 14-odstotno povišanje plače za premogarje dodalo le enajst centov k svoti, katero dobi premogar za izkopano tona premoga.

Dočim je dobival prejemogar od 72 do 87 centov za vsako tona premoga, katerega je izkopal, dobiva sedaj od 83 do 98 centov za tona. Kljub temu pa opazamo, da se prodaja mehki premog konsumentom po devet dolarjev tona.

Občinstvo je izvedelo od propagandistov proti majnerjem, da so hoteli premogarji pri predložitvi svoje zahteve za trideseturni delavnik izjaviti, da nočejo delati več kot trideset ur na teden. Tudi so govorili, da je to maksimalni čas, tekom katerega hočejo delavci delati. Javnost je bila prepričana, da je to sveta resnica in s tem se je ustvarilo veliko javnega razpoloženja proti premogarjem.

Premogarji pa so v resnici zahtevali, naj se jim zagotovi naj-

INFLUENZA V CHICAGU

Influenza umori v Chicagu vsaki dan 25 ljudi. — Nad šeststo bolniških strednjih prostovoljk se je prijavilo.

Chicago, Ill., 19. januarja. — Zopetni pojav epidemije španske influence je prisilil mesto Chicago, da je naprosilo za dodatno pomoč glede bolniških strednjih in postelj v bolnicah. Danes se je prijavilo 625 bolniških strednjih, ki bodo takoj priče s svojim usmiljenim delom.

Od devete ure v soboto zjutraj je dobil zdravstveni departament sporočila o 707 nadaljnjih slučajih španske influence. V isti dobi se je poročalo o trinajstih nadaljnjih smrtnih slučajih. Osemtrideset smrtnih slučajev je pripisovati pljučnici.

Novi slučaj se razvijajo povprečno na dan in smrtni slučaji štejejo po dvajset do 25 na dan. V soboto je bilo 750 bolnih slučajev in 25 smrtnih slučajev. Pljučnica je pobrala v enem tednu 125 ljudi.

V Springfield je državni zdravstveni departament odredil, da morajo biti vsi državni zavodi zaprti za obiskovalce, dokler bo influenza epidemična. Državne bolnice so zaprte za obiskovalce.

manj trideset ur dela na teden skozi celo leto.

(Naši rojaki, zaposleni v tej industriji, se v svojih dopisih vedno pritožujejo, da ni dela v premogovnikih in da delajo le po dva ali tri dni v tednu. Že iz tega je jasno, da so delavci voljni delati in da bi radi zaslužili kaj več, da pa jim premogarski baroni ne pustijo delati, kajti povečana produkcija premoga bi imela seveda za posledico padanje cen premoga in tega se baroni boje kot kivega vraga, kajti neizmerno profit bi potem splaval po vodi.)

IZ ŠVICE IN FRANCIJE

Švicarske ženske zahtevajo volilno pravico. — Influenca in spalna bolezen se širita. — Influenca na Poljskem.

Bern, Švica, 19. januarja. — Predsednik Motta je dobil od 150 ženskih organizacij peticije, v katerih se zahteva enake pravice in volilno pravico za ženske. Predsednik je obljubil, da bo storil korake v tem oziru še predno se bodo vršile naslednje volitve.

Bern, Švica, 19. januarja. — Španska in spalna bolezen sta se pojavili v različnih krajih v Švici in številni smrtni slučaji vsled influence so se pripetili na Predarlkem, odkoder se poroča, da je zaznamovati 300 novih slučajev influence.

Pariz, Francija, 19. januarja. Influenca v obliki, ki je tako silna, da so zdravniške avtoritete naravnost presenečene, se je pojavila po celotni Poljskem, soglasno s poročili Ameriškega Rdečega Kriza. Na tistotne ljudi umira vsaki dan v Varšavi, — pravi poročilo, — in na influence so zbolele tri četrtine uslužbencev v bolnicah.

Zdravniki Rdečega kriza, ki imajo dosti skušenj glede influence in tozadevnih epidemij v Združenih državah in Franciji, pravijo, da so naravnost presenečeni vspricho naravnost trenutne infekcije in hitrega razvoja bolezni. Smrt nastopi v številnih slučajih v teku štirindvajset ur. Prav posebno dovzetne za bolezen so ženske ter mladi ljudje v splošnem.

To je že tretja epidemija influence, ki se je pojavila na Poljskem.

MOŽAT ODGOVOR NADŠKOFA

Newyorški nadškof Haynes je včeraj objavil pismo, katero je pisal znanemu Andersonu, glavarju Anti-salonske lige, v katerem je nadškof odklonil povabilo, naj bo navzoč pri sestanku svečeništva, ki se bo vršil pod avspiracijami Anti-salonske Lige.

Nadškof je zaključil svoje pismo z mnenjem, naj bi cerkve prepustile uveljavljanje prohibicijske postavke vladi. Med drugim je tudi rekel v svojem pismu, da je po njegovem mnenju naloga cerkve učiti čednost pokornosti ter prepustiti uveljavljanje postavke organom, katere bo imenovala vlada.

NOVA PODZEMSKA ŽELEZNICA V PARIZU.

Pariz, Francija, 19. januarja. Dve novi progi podzemne železnice bosta odprta za promet koncem tega leta ali v pričetku naslednjega. Tekli bosta od Trocadera do vrat St. Cloud ter od Trocadera pa do velike opere. O kar, skozi katerega bosta tekli tri dve novi erti, je trpel vsled pomanjkanja prometnih ugodnosti.

Pazite na nove cene

Pokličimo denar na Kranjako, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo, Bosno in Hercegovino popolnoma anonimno in sedanjim razmeram primerne tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pokličatev, toda ne bomo nikoli odgovorni v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

Sedaj pokličimo v stare domovine, na primer:

100 kron	\$ 1.25	500 kron	\$ 6.00
200 kron	\$ 2.40	1,000 kron	\$ 11.20
300 kron	\$ 3.60	5,000 kron	\$ 56.00
400 kron	\$ 4.80	10,000 kron	\$ 111.00

Označimo ceno se veljavno do dne, ko se nadomestijo s dragotno.

Denar nam je podati najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVERKA FRANK SAKNER.

SVET PRIČAKUJE ODGOVORA JUGOSLOVANOV

Clemenceau in Wallace sta prisostvovala včerajnji seji najvišjega sveta, ki je bila mogoče zadnja za francoskega Tigra.

Pariz, Francija, 18. januarja. Ministrski prednik Clemenceau bo prisostvoval seji najvišjega sveta v ponedeljek ter bo pomagal sestaviti končni seznam nemških častnikov in vojakov, katere zahtevajo zavezniki, da jih bodo sodili. Navzoči bodo tudi ministrski predniki Lloyd George, Nitti ter ameriški poslanik Wallace ter zastopnik Japonске.

Če bo do onega časa jugoslovanska vlada na zadovoljiv način odgovorila na dejanski ultimatum, ki je bil poslan v Belgrad z ozirom na jadransko vprašanje, bo slednje rešeno. Če pa Jugoslavlani ne bodo hoteli ugoditi zahtevam sveta, bo Clemenceau prepustil celotno zadevo svojemu nasledniku. Ni vrjetno, da bi imel ministrski prednik kaj opravka pri sklepih, tikajočih se bodočega ustroja sveta, kajti njegova akcija bi bila obvezna za moža, ki bi prevzel njegove posle v francoski vladi.

V soboto popoldne, po predsedniških volitvah, so pričeli deževati nad Pariz iz zraka majhni zeleni listki. Vsebovali so sporočilo Gabriela D'Annunzia, znane italijanske prismođe, ki rogovi po Reki in te listke je prinesel poročnik Carminiani. Slednji je zapustil Reko ob polosmih zjutraj ter poletel v Pariz preko Turina, Lyona in Dijona. Alpe je preletel v višini 4000 metrov.

Poročilo je vsebovala pozdrav na latinske brate v trenutku, "ko skušajo izmogniti politiki dvigniti proti mladi Franciji trdovratnega starega glavarja, ki ne zna ceniti ter žali najbolj sveže sile novega življenja. Če se bo krivica proti italijanski Reki ter proti italijanskim dalmatinskim mestom dovrla, je boj neizogiben in kri mora teči. (Tudi vaša bo tekla!)

Lloyd George in Nitti se bosta vrnila po seji v ponedeljek v London, odnosno v Rim, da čakata na formacijo novega francoskega kabineta, predno bosta razpravljala naprej o tekočih problemih. Glavno vprašanje je bodoče stanje Turčije.

V svojem prestolnem govoru pri otvorjenju turškega parlamenta je omenil sultan: "napačno Turčije, da je stopila v vojno na strani centralnih zaveznikov". Govor, katerega je prečital minister za notranje zadeve, ker je sultan bolan, se peča na dolgo in široko z dejstvom, da je premirje veljavno že štirinajst mesecev, da pa sile zaveznikov še vedno drže gotove dele cesarstva.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

GLAS NARODA

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation) LOUIS BENEDIK, Treasurer

FRANK SAKBER, President

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

En leto	En leto	En leto
En leto	En leto	En leto
En leto	En leto	En leto

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Published every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$5.00

Advertisement on agreement

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri sprejembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi predložijo bivališke namani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street,
Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: Cortlandt 2575

Japonska in Sibirija

Naši japonski prijatelji so bili očitno presenečeni in vznemirjeni vsprico novice, da nameravamo spraviti svojih devet tisoč vojakov iz Sibiri. Dejanski so bili tako presenečeni in vznemirjeni, da govorijo sedaj, da bodo potegnili iz Sibiri svoje lastno armado šestdesetih tisoč ali sedemdesetih tisoč mož ter prepustili Sibirijo boljševikom. Zadnji memorandum, katerega je poslala japonska vlada naši lastni, — soglasno s poročili iz Tokija, — je temeljil na očitni potrebi, da se postavi nekaj na mesto Kolčakov armade ter s tem prepreči prodiranje boljševizma proti Pacifiku. To je bila stvar, pri kateri je bila Amerika zainteresirana v veliki meri in Japonska še v večji in dočim je sedaj jasno, da bi bilo boljševiško prodiranje proti Vladivostoku lažje in bolj uspešno nekje krog Samare v poletju 1918, je sedaj seveda brez koristi jadikovati nad prelinit mlekem. Kolčakova armada je bila uničena in nekaj je bilo treba storiti.

Razpoloženje na Japonskem je bilo deljeno glede tega, kaj je treba pravzaprav storiti. Ministrski predsednik Hara ni bil nikak entuziast za to, da bi Japonska zasedla Sibirijo. Minister za zunanje zadeve Ueda in drugi so bili mnenja, da se nahaja v Sibiriji na vsak način zadosti japonskih čet in da ne kaže poslati jih več. Vojno ministrstvo pa je hotelo poslati v Sibirijo še nadaljne čete. V sled tega so Japonci vprašali, če bi morale po našem mnenju zavezniške vlade iz Sibiri, če naj pošljejo v Sibirijo še nadaljne čete ali če naj puste stvari tako do so sedaj.

Sedaj, ko smo rekli mi, da bomo za svoj del šli ven, se poroča, da je opaziti na Japonskem veliko presenečenje in neizmerno razočaranje.

— Nevrjetno je, da — se glasi v brzojavki, da bi Japonska na svojo lastno roko poskusila ustaviti napredovanje boljševizma.

To pomenja velik kompliment za naših devet tisoč mož, če se Japoncem ne zdi nadaljevati kampanjo proti boljševikom brez njih. Sibirsko politiko ministrskega predsednika Hara se je pričelo strogo kritizirati in mogoče bo prisiljen k resignaciji.

Mr. Hara je rekel, da noče Japonska niti enega čevlja sibirskoga ozemlja in da bo umaknila iz dežele slehernega japonskega vojaka, ko bi boljševiška nevarnost prenehala obstajati. To je bilo do brodošlo obvestilo za celi svet.

Glasi se, da stane sedanja japonska ekspedicijska četa celih sto milijonov dolarjev na leto. Če bi se pa hotelo opraviti posel na korenit način in v obsegu, ki bi bil potreben, da se ustavi boljševiške, bi pa stala cela stvar petsto milijonov dolarjev. To je velik kupec denarja, celo v naših napiljenih časih in Japonci se brez vsakega dvoma vprašujejo, kaj bodo dobili za to. Razventega pa njih čete ne ljubijo mrzlega vremena ter jih je treba pogosto nadomestiti z drugimi.

To so očitno močni argumenti za odhod iz Sibiri, vendar pa bo presenetljivo, če bodo zmagali ali prevladali. Japonska noče boljševizma v Vladivostoku. Križarsko gibanje, ki ve, kako uporabiti nezadovoljstvo vseh, bi bilo mogoče na delu v Koreji in na Kitajskem in mogoče celo med japonskimi sloji.

Eventualni izdatek denarja pomenja velikansko svoto, vendar pa je po svoji naravi neke vrste zavarovalna premija proti požaru. Razventega pa je mogoče, da se obsežne naloge v gotovi meri pretirava. Lenin more čutiti le malo navdušenja za kampanjo iztočno od Bajkalskega jezera, če obstaja upanje na bolj sijajne uspehe z manjšim naporom v centralni Aziji in upanje na še veliko večje uspehe v Evropi. Če bi zmagal kje drugod, bi lahko prišel nazaj nad Japonsko kadarkoli bi se mu ljubilo. Med tem časom pa vrjetnost ofenzive ni posebno velika. Če bi videli Japonci v celem podjetju upanje, da dobijo nazaj denar, ki je investiran v okupacijski armadi, bi bili mogoče malo bolj navdušeni.

Mogoče pa je nezadovoljstva s sibirsko politiko ministrskega predsednika kriva njegova prostodušna izjava, da Japonska nikakor ne pričakuje, da bi dobila kaj nazaj v obliko kompenzacij.

Obravnava proti Viljemu

V svoji poslanici na nizozemsko vlado prosi najvišji svet slednje, naj se pridruži znagovitim zaveznikom pri izvrševanju njih namena, da stavijo Viljema II. Hohenzollernskega, prejšnjega nemškega cesarja, pred sodišče "radi najvišje kršitve mednarodne moralnosti in svetosti pogodb". V jeziku člena 227 mirovne pogodbe bodo "tribunal vodili najvišji motivi mednarodne politike v namenu, da se pripomore do zmage slovesni obveznosti mednarodnih podjetij in veljavnosti mednarodne morale". Konečno dolžnost tribunala bo določiti kazni.

Reklo se je, da ni nobenega precedenta ali prejšnjega slučaja v mednarodni postavi, ki bi odobral potrebno postopanje, če se hoče uveljaviti vzgled na Viljema II. kot na suverenu, odgovornem za vojno, ki je stala svet tako strašne žrtve ter pustila toliko sveta v razvalinah. Isto stvar bi se lahko reklo glede izgnanstva Napoleona na otok svete Helene od strani angleške vlade z odobrenjem njenih zaveznikov. Skupno so ustvarile te vlade mednarodno postavo za to nujno priliko. Elba je predstavljala le kratko izgnanstvo. Napoleona ni bilo mogoče zadržati tam. Bila je volja združenih sil po bitki pri Waterloo, da se ga spravi tako daleč od pozorišča njegovega delovanja ter krvave slave, da bi ne bil nikdar več v stanju vrniti se ter prepeljati Evropo vnovič s krvjo.

Namen zaveznikov, ki so porazili Nemčijo ter jo razorožili v dvajsetem stoletju, je napraviti vojaško agresivnost za malo začljivo s tem, da kaznujejo prejšnjega nemškega cesarja za njegove globoke po popolni in nepristranski obravnavi. Danes ni on noben

suverena več. Njegov status je oni begunca, ki se skriva pred upravičeno jezo zaveznikov. Holandska lahko zavrne njegovo izročitev na temelju, da ni izvršil nobenega zločina, katerega bi priznaval njen kazenski zakonik. Na drugi strani pa se Holandska lahko odloči izročiti ga, ker ga hočejo soditi zavezniki, ki so stali med njo ter pretinjo, da jo bo Nemčija podjarmila ter borili vsled tega tako njen kot svoj lastni boj in sicer radi zločinov proti mednarodni moralnosti ter svetosti pogodb. To ni nikak slučaj za tehnične pomisleke, temveč oni za uveljavljanje zgodovinskega precedenta.

Da so narodi včasih prisiljeni uveljaviti novo mednarodno postavo v slučaju velike sile, nam je dokaz intervencija Francije, Rusije in Anglije v vojni med Grško in Turčijo. Bitka pri Navarinu je oprostil Grško turškega suženjstva. Udarec so namenoma zedali narodi, ki niso imeli nobenega individualnega vzroka za vojno proti Turčiji. Danes svet v splošnem soglasja z izrekom Sir William Harcourt, "da je bilo oproščenje Grške visoko dejanje politike, ki je stalo nad domeno in preko domene postave".

V mednarodni postavi ni nobenega zgodovinskega precedenta za obravnavo proti Viljemu Hohenzollernskemu. Za bodoči blagobit človeštva in v izvrševanju slovesne dolžnosti pa so zavezniki po skrbnih razmotiranjih v Parizu sklenili ustvariti precedent in v nasledovanju pravičnega namena zahtevajo sedaj od Holandske, da jim izroči begunca, da bo stavljen pred veliki tribunal radi zločinov, katerih se ga dolži.

Doneski k vedno aktualnemu vprašanju

Vprašanje draginje, je pošast, ki grozi, da nas bo požrla v svoji nenasitno žrelo, ako se ji ne bo prej strla glava. Od nobene vlade ne moremo pričakovati, da bi kot rajski devica stopila tej pošasti na glavo in ji jo strla. Moramo pa vladi, ki pokaže resno voljo, da hoče to vprašanje rešiti, vse to predložiti. Zato smo se odločili, da bomo do delali z doneski iz našega vsakdanjega praktičnega življenja. Poiskali jih bomo tam, kjer slutimo, da se ta pošast redi in debeli, da poter v najvišjo svojo naslodo izsesava našemu delavcu kri.

I. Slovenski lesni trgovci so se združili v zvezo. Ta zveza ima svoj sedež v Ljubljani, po deželi pa podružnice "Sava", "Drava" itd. Ta zveza je dobila svoječasno dovoljenje za izvoz večje množine lesa, ki je šel v Italijo. Kupnina za ta les je bila plačana v lirah. Ena lira je veljala takrat, ko se je to kupčijo sklenilo, okrog 3.5 K. Vlada si je pri tej kupčiji izgovorila to, da ji mora biti kupnina na razpolago za blago, ki ga hoče v Italijo za nas nakupiti. Vsakemu razumljivo povedano je bila stvar takole: Vlada je rekla tej zvezi, vi boste dobili za les, ki ga boste prodali, recimo 1 milijon lir. Te lire boste deponirali pri banki v Trstu in mi bomo st emi lirami razpolagali na ta način, da jih bomo prodali trgovcu, ki hoče v Italijo nakupiti manufakture ali špecerije.

Te kupčije se dolgo ni izvedlo, tudi kurza se ni določilo, po kojem morajo dati lesni trgovci krone. Vzemimo, da so prodali zvezarji za 1 milijon lir lesa v Italijo. Takrat, ko so ta les prodali, so računali: za les dobimo 1 milijon lir, v tem znesku je že zapaden naš dobiček; mi bomo te lire odstopili vladi, ki nam bo dala mesto njih krone; če bomo dobili za les 1 milijon lir, nam bo vlada izplačal zanje 3 in pol milijona kron, ker je stala takrat vrednost lire napram kroni 3.50:1.

Vlada je pa računala takole: za 1 milijon lir bom dala 3 in pol milijone kron. V Trstu bom imela na razpolago 1 milijon lir. Če bo prišli trgovci, ki bi hoteli kupiti v Trstu manufakture, kavo, olje, riž itd. bo kupnino lahko plačal z lirami, ki jih bo dobil od mene po K 3.50, mu jih torej ne bo treba drugače dražje plačevati in mu zato tudi ne bo treba predrago prodajati v Trstu kupljenega blaga.

Tako bi šlo vse v redu. Zadovoljni bi bili prodajalci lesa, vlada, trgovci in vsaj malo lahko tudi konzumenti.

Ljubljanski trgovci dobi ponudbo, da kupi lahko v Trstu je dilno olje po 6 lir liter. Vzemimo svinčnik in računamo 6 lir liter, lire bom dobil po 3.50 K, torej bo stal liter olja v Trstu K 21, potem pride še dovoz, carina itd., torej računam, da me bo stalo olje v Ljubljano postavljeno liter 23 kron. Če zaslužim jaz pri litru 1 K, bom oddajal olje lahko po K 24 in sem zaslužil pri enem vagonu približno K 10,000 (še lep zaslužek!). Po K 24 liter bodo ljudje tudi radi plačevali, ker

plačujemo zdaj za najslabše olje od K 26 do 28, za boljše in najboljše pa celo do K 38 do 40. Na podlagi te kalkulacije gre trgovci k banki ter pove tam ravnatelj, da potrebuje za Trst približno 60,000 liter, da bo mogel znjimi kupiti to in to. Ravnatelj se mu nasmehne in mu pove, da ima sicer v Trstu dosti lir, ampak s temi razpolaga samo vlada, ki ima v Trstu lire, skupljene za les. Naj gre k vladi, da bo dobil tam dovoljenje, da sme banka razpolagati z 60,000 lirami. Mož gre res k vladi. Tam pa ga sreča razočaranje. Povedo mu, da mu ne morejo dati nič lir na razpolago, ker zahtevajo lastniki tistih (lesni trgovci) za nje po K 4.50 do 4.80, kar pa se zdi vladi malo predrago in je vsled tega še žnjimi v pogojanjih.

Torej lesni trgovci, ki so prodali les na podlagi kalkulacije krone proti litri 3.50:1 in napravili že s tem lep dobiček pri lesu, hočejo zdaj še z lirami barantati. Niso zadovoljni, da dobe za 1 milijon lir 3 in pol milijone kron, temveč hočejo meti kar 4 milijone 800 tisoč. Dobček pri lesu hočejo še pomnožiti za skoraj dva milijona, ker je lira slučajno medtem časom v vrednosti poskočila.

Trgovci gre po tem pojasnilu domov, vzame zopet svinčnik v roke in računa: za 1 liter olja moram plačati v Trstu 6 lir, za lito moram dati 4.80 K, torej me stane liter olja v Trstu 28.80 K, v Ljubljani 30.80 kron, moj dobiček 1 krono, ga bom prodal po K 33, namesto po K 24, če bi dobil lire po K 3.50.

Srečni konzument pogled zdaj, kdo je kriv, da moraš in boš moral še tako drago plačevati življenjske potrebnosti. Nenasitno žrelo velekapitalista! Tako bo pri olju, manufakturi in pri drugem blagu, ako se ne bo sterilno temu čimprej konec s pametno gospodarsko politiko.

To je samo en slučaj, začetan v velikih obsevih. V podrobnosti izgleda stvar še slabše. Te podrobnosti za sedaj opustimo, ker se nam ne gre samo zato, da pokažemo, kje tiče vzroki neznosne draginje. Pa ne somo kazati hočemo na te vzroke, temveč skušali jih bomo s pametnimi predlogi in ukrepi odpraviti.

("Naprej")

Pleša bo izgnila.

Plešastih možkih je vedno več. Koliko skrbi, težav, sitnosti pa stroškov je združenih s plešo. Vsa sredstva proti pleši so bila doslej brezuspešna. Ameriški zdravnik dr. Kromarjev pravi, da pride črh, ko bo las na možki glavi popolnoma zmanjkalo. Lasje so le nepotrebni preostanek iz prvotne glavočke dobe. Tekom tisoč let bo do vsi naši potomci brez las, lasje na glavi se bodo smatrali za nekaj divjaškega, za ostanek barbarizma.

Save the Easy Way BUY W.S.S.

PETER ZENON

Stanje polovične produkcije, polovičnega stavljanja in konsumiranja na debelo ne more dolgo trajati. Tako pravi neki kapitalistični list. Nam pa se zdi, da se dosti producira in stavka le takrat, kadar je že grda sila. Konsumira se pa le toliko, kolikor dovolijo kapitalisti, ki spravljajo vse produkte v svoja skladišča.

Prejšnji grški kralj Konstantin pravi, da ni Grška ničesar pridobila s tem, da je ostala na strani zaveznikov. Če ni pridobila nič drugega, se je vsaj iznebila Konstantina.

Generalni pravdnik Palmer pravi: — Življenjski stroški so pod kontrolo. — To pomenja očitno napredek. Sedaj pa je treba le še ugotoviti, pod kojega kontrolo da so.

Neki angleški znanstvenik pravi, da je razkril način, kako izpremeniti vsako navadno kovino v zlato. To ni nič novega za Ameriko. Profitirji so že pred enim letom razkrili, kako izpremeniti vsako stvar v suho zlato.

Največji slovenski "dnevnik" v Ameriki je porabil novico o smrti znane Vodiške Johance za to, da je napadel Sakserja in Benedika, ki sta mu najbolj pri srcu. Pravi, da sta ta dva moža razširjala slavo Vodiške Johance po Ameriki in da sta kovala iz tega kapital.

Kako neumno se slišijo take besede iz ust človeka, ki je celo svoje življenje koval kapital iz neumnosti in praznoverja ljudi! — Kakšne barve je ta tič, nam priča sam, ko pravi koncem svojega duhovitega članka: — Vendar bodimo resni! Ali ni značilno, da je umrla na zastrupljenju krvi? — Tu tiči zajec. Učeni pater hoče reči: — Ker je sleparila, se izdajala za svetnico, ker je švicarila kri ter vodila za nos srednjeveško črno kranjsko duhovščino, jo je Bog kaznoval s tem, da je morala umreti na zastrupljenju krvi!

MAVRIČNI OPALI.

V Humboldt County, Nevada, v sreču velike čudežne dežele zapada, so spravili pred kratkim na dnevno luč nekaj čudovitih fosilnih preostarkov dreves. Ti preostanki so značilni ne le radi tega, ker so to drevesa, ki so se izpremenila v kamen, temveč radi tega, ker je ta kamen povsod iskani opal, ki je zavzel v zadnjih letih zelo odlično mesto med dragocennimi kamni.

Da zopet sestavimo proces, potom katerega se je izvršilo to naravno čudo, moramo iti nazaj več tisoč let v čas, ko so ta drevesa pokrivala gorske obronke ali pa doline, po katerih se je zprehajal mastodon in kjer je divjal tiger z velikimi, zakrivljenimi zobmi. To je bila pokrajina, ki se je bistveno razlikovala od one, katero vidimo danes skozi okno železnicekega vlaka ali kadar potujejo na konju preko nje.

Misliti si moramo, da je zadela to pokrajino kaka obirna in velika nesreča, mogoče eden izmed potresov, ki so morali biti številni v tej vulkanski zemlji. Ta nesreča je izpremenila gozd v močvirje ter pokopala drevesa daleč pod razvaline. Tedaj so postala drevesa z vodo napolnjeni hodi in takrat se je tudi pričel proces, ki je izpremenil les v opal. Voda, ki je prodira skozi najtanjše ceke lesa, ni bila ona nedolžna vrsta, katero zajemamo iz potočkov, temveč močna raztopnina slike, segrete vsled akcije vulkana.

Ko je les gnil, je ta mineralna voda počasi stopila na mesto posameznih kosov lesa. Dosti opala, v katerega je bil les izpremenjen, obstaja iz takozvanega semi-opala ali napol-opala. Nekaj pa obstaja iz dragocenega opala, ki kaže vse bujne, a obenem mile barve tega dragulja.

Številni taki opali, ki so se stvorili iz lesa, so sedaj razstavljeni v Narodnem prirodoslovnem

Jugoslovanska Kaitol. Jednosta

Ostanovljena leta 1898 - Inkorporirana leta 1906

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI UPRADNIKI:
Predsednik: MICHAEL ROVANSKY, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
Zastopnik: JOSEPH FISHER, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
Zastopnik: G. L. BROWNE, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
Zastopnik: LOUIS COSWELL, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.

VRHOVNI ZORADNIKI:
Zastopnik: J. J. GRAHAM, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.

NADZORNIKI:
JOHN GOUGH, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
ANTHONY MOTZ, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
VAN VANOOG, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.

POROTNIKI:
JEROME J. FORTNEY, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
LEONARD ALBODIN, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
JOHN RUPNIK, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.

PRAVNI ODBORI:
JOSEPH PLATTE, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
JOHN MOYER, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
JOHN FOGGINS, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.

ZORUŽEVALNI ODBORI:
JUDITH FORDAN, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
FRANK B. KRAHE, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.
JEROME KRECHER, 100 East 1st St., Minneapolis, Minn.

Slovenske novice

Sandusky, Ohio.
Poštni mojster Ryan skuša najti Marto Mihaili, ki je pred nekaj časi bivala v tem mestu. Izročiti se ji ima namreč osebno lastnino in vojne zavarovalnine v svoti \$10,000, katero ji je zapustil Joe Horvath. Horvath je bil rojen v Avstriji in je bil eden izmed prvih prostovoljcev iz Sandusky, ki je odšel v Francijo, kjer je bil nekoliko pred premirjem ubit.

Cleveland, Ohio.
Umrla je po kratki bolezni rojakinje Ana Duganec, sestra Johna Lapuha, stanujoča na 710 East 155. St. Zapuška moža, dva brata in eno sestro v Ameriki; v starem kraju pa mater, eno sestro in enega brata. Lahka ji ameriška zemlja!

V jako opasnem položaju se nahaja gospa Podpadeč, stanujoča na Thames Ave., Collinwood. Collinwoodski rojak Anton Kaluza, doma iz Nadanjegasela pri Sv. Petru na Notranjem, se je ponorečil pri delu 26. decembra zvečer. Kuril je peči na "brick yardu". Delal je komaj 10 minut, ko je stopil od ene peči k drugi, pri tem pa je padel v 8 čevljev globoko luknjo, ki vodi iz ene peči v drugo. Navadno so one odprte zaprte, zato je rojak hodil brez skrbi kakor druge večere. Rojak je padel tako nesrečno, da si je zlomil nogo v kolenu. Sedaj se nahaja v Glenville bolnišnici. Po zdravnikovi izjavi bo moral biti nad 3 mesece v bolnišnici. To je zopet ena žrtev kapitalizma.

Za urednika zoboizdravnškega oddelka znanstvenega časopisa "The Reserve Weekly", katerega izdajajo dijaki znane univerze Western Reserve, je bil imenovan Slovenec Mr. James W. Malley (Mali). Mr. Mali je dobil to odlično mesto radi svojih posebnih zmožnosti in ker uživa vsesplošno zaupanje dijakov in profesorjev na vseučilišču. Mr. Mali je sin znane Maljeve družine na 63. cesti. Ima še polbratovo leto študij, da postane doktor zoboizdravstva. List je pod njegovim vodstvom v resnici tehnično in izvrstno urejan. Pričakujemo le, da dobimo čimprej prvega slovenskega zoboizdravnika v Clevelandu. Na isti univerzi študira tudi William J. Lausche, sin znane Lauscheve družine, za zoboizdravnika.

Že nekaj mesecev je, odkar se je zbralo mnogo uglednih trgovcev v Clevelandu, Slovencev in Hrvatov, ki so prišli do prave ideje, da potrebuje velika jugoslovanska naselbina v Clevelandu močan ameriški bančni zavod, ki bi vodil bančne posle popolnoma po načinu kot vse večje banke. Naši trgovci, društva, podjetja, narodni zavodi in delavci se morajo posluževati vselje bank, kjer ali ameriški Slovenci niso upošle ali pa se našega naroda ne razmuzeju v New Yorku, kjer je mogoče videti.

Citati in aforizmi

O zakaj povešaš pogled; ali meniš, da zrelo izgubi čistoto svojo, če kedaj pogleda vanje izgubljen, nesrečen človek?

A. Funtek.

Pač vojskna služba neprestana življenje tukaj je zemljana, in dan njegov na svetu vsak ko dnmarijev je dan težak.

Simon Gregorčič.

Pa kadar se zvezda utrne v temine brez mej — kaj manj se žarijo nebesa kot so se poprej?

O. Zupančič.

Pa kaj je sreča? Tista mirna samozadovoljnost? Korak sam zastane in sree zatrepata, ko se je spomnimo; in če imamo ljubljeno in ljubeče bitje, ki hodi ob naši strani, nas mika, da bi posnemali življenje samotnih pastirjev v Arkadiji... Pa kako dolgo? Valovi današnjega življenja burkajo tudi ob gorska zatišja in mirne pašnike in sree nam postaja tam še nemirnejše.

Dr. J. Tominešek.

Pa kaj je smrt? Kdor pije solnčni dan, vrojena iskra njemu nove vzbuja, nikdar mu ogenj misli ni ugnan. O smrti tudi misel ni mu tuja, iz sebe ona vase vre, kako jo naj zatara časa struja.

Anton Medved.

Pa kaj, nobeden se ne more s peto po nosu popraskati.

Josip Jurčič.

Pač sreč le domači glas mehko se in sladko prilaga, on sreč pravi ve izraz in spet mogočno k sreč sega — domači glas le nosi spas!

Simon Gregorčič.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NA VEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Kolkovanje in devizna centrala

Kolkovanje bankovcev je končano. Stavimo pa si že sedaj lahko vprašanje, bo li imelo uspeh, kateri se je pričakoval ali pa se bo nadaljevala naša zmeda v denarnem vprašanju tam, kjer smo se 30. novembra ustavili. Eno pričakovanje, ki ga je stavila vlada v kolkovanje in ga je v svojem uradnem komentarju tudi javno povedala, znižanje cen za 20 odstotkov, se ni izpolnila. Sicer je bilo vsakemu tudi površnem poznavatelju denarnega vprašanja jasno, da se to ne bo zgodilo. No, glavni cilj kolkovanja ni bil ta. Če se bo sedaj preprečil vsaj nadaljni uvoz bankovcev avstro-ogrskih banke na naše ozemlje, je doseglo kolkovanje precej, kajti to utihotapljevanje krivo žigosanih bankovcev je postajalo za našo državo že katastrofalno. Jasno sliko o tem bomo dobili šele, ko objavi ministristvo financ svoto bankovcev, ki jih je bilo sedaj kolkovanih. Prištevši tem 20 odstotkov zadržanih bankovcev, se nam bo pokazalo za koliko milijard smo "obogateli" od začetka leta, ko je bilo uradno žigosanih nekaj manj kot 6 milijard kron.

Ima pa ta kolkovanje še namen, da dobi finančno ministristvo natančen pregled, koliko kron imamo v naši državi, da bo ob času zamenjave kron v dinarje imelo pripravljeno dovoljno količino dinarskih bankovcev. Zgodilo bi se sicer lahko, da bi finančno ministristvo vzelo pri zamenjavi premajhno svoto kron v kalkulacijo. Kake posledice bi to lahko imelo? Nastala bi taka zmešnjava in narod, ki ima že itak malo vere v voditelje naše države, bi izgubil vero tudi v državo kot tako.

Vsled tega mislim, da so bili očitki tihoči se kolkovanja, nekoli-ko predlagjeni, kajti naj izpade isto kakor hoče, poslabšati razmer ne more. Drugo je sicer vprašanje o potrebi in koristi 20-odstotnega zadrževanja in vprašanje, zakaj se izmenjava v državne dinarje tako zavlačuje. Meni osebno ne gre v glavo, da v 20. stoletju pri tako razviti tehniki in tako popolnih strojih, ni bilo mogoče v enem letu natiskati recimo 10 milijard dinarskih bankovcev.

Kar smo zamudili, se sicer ne da več popraviti, a gledati moramo, da bomo vsaj sedaj rešili, kar se še rešiti da.

Zalostno je pri tem dejstvo, da vlada ravno v tem vprašanju noče vprašati za svet in dovoljenje naroda po svojih poslancih. Jasno pa že sedaj povemo, da narod ne more in ne bo sprejel nobene rešitve valutnega vprašanja, ki bo imela predvsem za cilj, ščititi interese kakih bank, in naj bodo te v Belgradu, Zagrebu ali Ljubljani. Cel naš narod, tudi srbski del, ki poseduje precejšno število kron-skih bankovcev, ima pravico zahtevati, da se vrednost krone dvigne in ne na umeten način zmanjšuje. Edina možna rešitev valutnega vprašanja v sedanjem stadiju je ta, da se zamenjajo krone z državnimi dinarji ali pari, to je v razmerju 1:1. Srbski dinarji naj se potem tudi potegnjejo iz prometa in zamenjajo z državnimi dinarji v razmerju, ki odgovarja obema vrednostima.

To bi bila v prvi vrsti konsolidacija denarnega vprašanja v notranjost naše države. Priđe pa sedaj še veliko težavnejša naloga, dvigniti vrednost lastnega denarja napram tujim valutam. Je to problem, ki se ne tiče samo Jugoslavije, ampak ki teži skoro na celo Evropo. Vsakemu je jasno, da ni mogoče upostaviti kar na en mah predvojnega razmerja valuta, a jasno uvidevamo tudi, da sedanje razmerje, ko je stal en dolar 105 kron in ena lira 9 kron, ne sme ostati, ako hočemo rešiti državo gospodarskega poloma. Če primerjamo sedanje tečajne tujih vald s tečajji, ki so bili začetkom leta 1919, vidimo, da so podražile nekatere valute za 200 do 300 odstotkov. In imeli smo posebno v zadnjem času priliko opazovati, s kako hitrostjo so n. pr. prišli dolarji od 50 na 100 kron. Da se mi nahajamo v položaju, v katerem se nahaja Avstrija, bi se dalo to razlagati; ali ker smo mi, kakor sem čital nedolgo poročilo o naši zunanji trgovini, imeli v preteklem letu, to je od 1. decembra 1918 do 1. decembra 1919, aktivno trgovsko bilanco, to je, ker smo več izvozili kot uvozili, da to mnogo misli. Potem pridejo še velike svote dolarjev, ki so jih prinesli naši Amerikanci domov, s katerimi svotami je že naš Kerk delal račune, kako bi se dalo poboljšati našo zavoženo in vsled vojne propalo gospodarstvo. Pogledajmo, je li imelo naše ljudstvo kaj od tega aktivnega preostanka naše trgovine s temi dolarji? Ne, naša nesposobna vlada ja je tako zavozila, da vse tiste tuje valute, ki so dospеле k nam, ne samo da niso nič uplivala na regulacijo cen, temveč še povzročale so dviganje cen, ker je vlada s svojimi principi o slobodni trgovini dovoljevala vsakojake valutne spekulacije. Prišli smo tako daleč, da onih velikih svetov tujih valut, ki jih je dobila naša država, danes nimamo več, a namesto njih imamo pa nad 5 milijard kronskih bankovcev več. Naši izvozniki se smejo z dobro valuto, ki jo dobijo za naše izvoženo blago, po svoje disponirati, in vsi po svoji moči doprinašajo padanje naše jugoslovanske krone.

Dvanajsta ura se že bliža. Moramo hitro začeti in radikalno začeti. Eno najpoglavitejših del je, da preustroimo našo devizno centralo, o kateri vemo le toliko, da določa ena postavka v budgetu precejšno svoto v ta name. Devizna centrala mora postati res pravo središče vsega prometa z devizami. Prepovedati je pod najstrožjimi kaznimi vsaki izvendevizni promet z devizami in tujimi valutami sploh. Izvršitev te naredba pa bo treba kontrolirati ne samo pri malih, ampak tudi velikih "Valuta šibirih", ali lepše imenovano, pri velebankah. Kako da ne bodo valute tako drage, kot sedaj banke zahtevajo n. pr. za vsako liro, ki jo kupijo in potem prodajo 30 do 50 vinarjev dobička zase. Kot rečeno ves promet s tujim denarjem moral bi se vršiti potem devizne centrale. Vse banke in menjalnice bi morale vse tuje valute, ki bi jih dobile v nakup, kupiti edino na račun devizne centrale in jih isti, oziroma njeni podružnici takoj izročiti.

Istočasno moramo organizirati vso zunanjo trgovino. Določiti treba, da se sme jugoslovansko blago izvažati samo proti plačilu v jugoslovanskih kronah ali srbskih dinarjih. Če pa izvažajo proti tuji valuti, mora isto takoj izročiti devizni centrali. Vsak trgovec, ki bo blago uvažal in bo potreboval v to tujo valuto, bo isto dobil pri devizni centrali. Devizna centrala bo torej imela vse v evidenci, koliko tujega denarja imamo in koliko ga potrebujemo. Določila bo tem razmerju tudi primerne tečaje. Enako bi dobil tudi vsak privatnik, ki bi potoval v inozemstvo in bi se izkazal z gotovim potnim listom, primerno količino tuje valute.

Mrsikdo bo mogoče prigovarjal takemu ustroju devizne centrale, češ, da ovira trgovski promet. Res, če bi ekzistirala samo v Belgradu centrala, potem bi bilo težko, a centrala bi morala v vseh središčih in važnih trgovskih mestih imeti svoje podružnice z jako obširnimi delokrogom. Primerjamo lahko druge države n. pr. Češkoslovaška, kjer devizna centrala izbirno deluje. Mnogo nasprotovanja bo tudi od bank, katere izrabljajo sedanje negotovo stanje, delajo z valutno trgovino mastne dobičke. Ali bankirji niso narod in ljudstvo že mesec in mesec pričakuje, da se bo tudi zanj nekaj napravilo in se ne bodo sipale samo obljube na vse strani. Ljudstvo mirno čaka, a o priliki bo znalo strogo soditi.

Komisar Roper pravi, da bo treba šest let, predno se bo napravilo iz Združenih držav resnično Saharo. S tem bo predložen pozitivno "zadnji drink" na leto 1926.

Nova deželna vlada

(Po "Slovenec")

V deželah, ki so vladane demokratično, je običaj, da vlade nastopajo po volji in milosti ljudstva ter odstopajo na zahtevo ljudskega nezaujanja. Tudi pri nas se radi ponasamo s firmo demokracije, katere počelo je zdrava volja ljudstva, katere predpogoj je moderna samouprava, self-government. Toda le zunanja firma je v Jugoslaviji "demokratska", vsebina fraze je pustolovska tiranija nekaj politikov, ki jim je ljudstvo deveta briga, pri nas vlada domišljava oligarhija skrahiranih politikov, ki stoji v službi liberalno-mečanskega kapitalizma in njegovih velebank. Te pojave opazujemo dosledno izvajane na Hrvaškem to so pričeli zvajati tudi pri nas v Sloveniji.

Ko se je s pomočjo spletk posrečilo demokratskim kapitalistom in z njimi zvezanim socijalistom, da so ostali na vladi v Belgradu, so hoteli po vsej državi uvesti svojo diktaturo, diktaturo manjšinske oligahije, da rešijo svojo stranko. Takoj, ko je v Belgradu zavlada Pribičevićev absolutizem, je v seji deželne vlade za Slovenijo predlagal dr. Žerjav, izvršilni organ Pribičevićeve stranke, naj odstopi slovenska deželna vlada. Jasno je bilo, da so za slovensko deželno vlado, ki je bila sestavljena na podlagi sporazuma vseh slovenskih strank, prememba osrednje vlade v Belgradu ne more biti povod, da odstopi. Deželna vlada je imenovala regent po sporazumnem predlogu vseh slovenskih strank. Zato za zastopnike ljudske stranke v deželni vladi ni moglo biti povoda, da odstopajo, dokler koalirane stranke (JDS in JSDS) kot take ne odpovedo sodelovanja. Tega pa ti stranki niso storili. Zato so se poverjeniki, ki pripadajo ljudski stranki, izjavili, da ne morejo glasovati za demisijsko vlado, dokler ostali dve stranki ne izjavita, da nočeta več sodelovati z ljudsko stranko v deželni vladi in žnjo deliti odgovornost za vodstvo uprave v deželi. Te izjave še danes ni, pač so podali demisijsko dr. Žerjav, dr. Ravnihar in Prepeluh. V odgovor na to je prišel iz Belgrada Pribičevićev ferman, s katerim so bili odstavljene predsednik deželne vlade dr. Breje ter poverjeniki dr. Verstovšek in Golja. Namesto odstavljene dr. Breje, ki ni demisijsiniral, pa je demokratska socijalistična vlada v Belgradu postavila za predsednika v Sloveniji dr. Žerjava, ki je malo dni prej demisijsiniral. Jasno je bilo, da je bila to nasilje domjenjena igra, ljudsko stranko, zastopnico velike večine ljudstva, potisniti nasilno na stran, da zamore z nasiljem zavladati nad ljudstvom klika ki med ljudstvom nima nikogar za seboj.

Dr. Žerjav je tako postal predsednik deželne vlade za Slovenijo po milosti belgrajskih ministrov in proti volji večine slovenskega ljudstva. Tako vladanje se v Jugoslaviji nazivlje demokratsko! Novoimenovani zaupnik demokratske osrednje vlade je začel takoj sestavljati novo vlado! In k sestavi nove vlade je dr. Žerjav povabil tudi ljudsko stranko, prav kakor je dr. Korošec na velikem kmetskem zborovanju 9. novembra v "Unionu" napovedal, ko je dejal:

"Mi mammo v Belgradu vlado, ki zastopa majhino v narodno, ne le pri nas v Sloveniji, marveč tudi v Srbiji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini. In sedaj so isto neumno naredili v Ljubljani. Odstavili so predsednika deželne vlade dr. Breje in poverjenike, ki so bili zastopniki največje kmetske stranke, ki so hoteli delati v vladi in nositi odgovornost... A kljub temu nas bodo sedaj vabili, da zopet stopimo v vlado! Zakaj to? Ker hočejo sami zasesti najvplivnejša in ajavažnejša mesta nam pa bi deli samo nevažna mesta, kjer se za ljudstvo ne more dosti narediti. Toda mi odklanjamo tako vabilo ker hočemo popolnega zaupanja. Nismo stranka brezrečev! Stranka, ki je sedaj na vladi, umira, in z umirajočimi ne sklapamo nobenih kompromisov!

Hočemo enakopravnost, in ker smo najmočnejša stranka, zahtevamo pri vladi prvo besedo!"

To stališče je množica 4000 mož iz ljudstva, katero so zastopali, z vsem navdušenjem odobrila. In to stališče je bilo merilo za ljudsko stranko, ko je odgovorila na dr. Žerjavovo povabilo z dne 15. nov., naj se naša stranka udeleži medstrankarske seje, za sestavo nove vlade. Odgovor, ki ga je prejel dr. Žerjav, se je glasil:

"Ker je V. L. S. kakor nekaj, tudi danes mnenja, da potožaj našega naroda zahteva sodelovanje vseh strank v vladi; je pripravljena, udeležiti se pogajanj za sestavo ljubljanske vlade pod pogojem, ako se poprej popravili nasilje, storjeno pretežni večini slovenskega ljudstva, s tem, da se upostavi prejšnje stanje."

Če se ostale stranke s tem pogojem strinjajo, prosimo vas, gospod doktor, da nas o tem obvestite, nakar bi V. L. S. bila voljna, voditi pogajanja za sestavo ljubljanske vlade."

Po milosti gospoda Pribičevića postavljeni predsednik dr. Žerjav seveda na to pismo ni dtil odgovora. Pač pa je socijalno-demokratska stranka povabila ljudsko stranko v pismo z dne 20. nov. na medstrankarski razgovor o sestavi vlade ki naj bi se vršil dne 21. nov. Na to pismo je ljudska stranka odgovorila s tem, da je opozorila socijaliste na pogoje, stavljeni dr. Žerjavu ter izjavila: "Ker stavljeni pogoji še niso izpolnjeni, se V. L. S. ne udeleži predlaganega medstrankarskega razgovora za sestav deželne vlade."

Še isti dan je došel od socijalistične stranke naslednji dopis: "Obžaluje jemljemo na znanje, da je vaša spoštovana stranka odklonila se udeležiti današnjega medstrankarskega razgovora glede sestave bodoče dež. vlade. Ker momentane pol. situacije v dež. vladi naša stranka, ki si je ljujejo, o čemur si vas usojamo ob k razgovoru povabiti, ni povzročila, vaše odklonilno stališče našemu vabilu nasproti ne smatramo za dovolj utemeljeno."

Ker je rešitev krize pri deželni vladi nujna je umevno, da smatramo za potrebno, da se pogajanja med strankami, ki so se današnje konference udeležile, nadaljujejo, o čemur si vas usojamo obveščati, s pristavkom, da je želja naše stranke, da bi se vaša spoštovana stranka odločila za sodelovanje v centralni in vsled tega tudi v deželni vladi, kar bi bilo v eminentnem državnem interesu."

Tako sodi soc. dem. stranka, medtem ko so njeni trije ministri v osrednji vladi sopomagali, izvršiti v Ljubljani nasilje nad zastopniki večine slovenskega ljudstva. Dokler vladajo v kaki stranki take razmere, je jasno, da resnemu človeku ni mogoče, udajati se še tako lepim vabilom, posebno ko ni nobene besede o tem, da se popravi storjena krivica in nasilje. Sedaj se že nekaj tednov vršijo isti nujni in važni medstrankarski razgovori — seveda brez ljudske stranke, — ki se jih udeležujejo JDS, ki je skoraj večni, socijalisti in nova kmetska stranka, katere je nastala iz agrarno-kapitalističnega dela demokratskih magnatov na deželi. Gospodje se z vso vneto trgačo in puljo za poverjenička mesta, a zediniti se ne morejo. Medtem pa vlada sam dr. Žerjav po svoje, in uspehi njegovega gospodarstva se občutno kažejo.

Najhujši birokratski absolutizem brez vsakršne kontrole se je razpasel tako, da žizva v ljudstvu najhujši odpor. Občinski zastopniki, zadnji ostanek ljudske avtonomije, se razpukajo, izdeluje se občinski volilni red, kakor so ga vsilili Hrvatom, kjer so ti čudni demokratje uveljavili, da ne želi javne volitve. Medtem pa še bolj evelte verižništvo malih in velikih oderuhov, čene rastejo. Moke zmnikuje, čeprav jo je dr. Žerjav obljubljal. Usnja ni, čeprav ga je dr. Žerjav zaplenil. Ljudstvo hodi boso, usnje pa se celo

baje izvažajo, ali pa leži kje v skritih skladiščih. Tako vidimo šadove absolutistične vlade brez ljudske kontrole tudi v Sloveniji. Ko so zastopniki ljudske stranke bili še v deželni vladi, jim je Pribičević jemal kos za kosom njihovega delokroga, vse je hotel centralizirati. V hudem boju z njim je mogla tedanja deželna vlada saj kaj malega rešiti za ljudstvo iz žrela demokratskega centralizma. Danes pa ima dr. Žerjav polno moč, a stvari gredo navzdol, ker gre navzdol tudi samouprava ljudstva in je izginila ljudska kontrola.

ZASTRAŽENA KAPLJICA.

Straže, oborožene z avtomatičnimi puškami pazijo, noč in dan, da vinske kleti bogatih prebivalcev Nassau okraja. To se je začelo včeraj. Neki mož, kojega poletno stanovanje se nahaja izven vasi Oster Bay, ima šest takih stražnikov.

Njih naloga je sedeti v vinskih kletih, kjer se nahajajo zaboji z različnimi več ali manj močnimi duhovi ter sodje z zlahko kapljico ter držati neprestano puške v rokah. Delajo paroma v šifrah posem ur teh dobiyo za to \$75 na mesec ter prosto stanovanje in hrano. Dve ženski sta bili tudi slovensko ustoličeni v kabinji, da kuhata za te hrabre junake, ki stražijo kot zmaji nepreocenljive zaklade.

Neka druga vila je opremljena z novo kletjo iz najbolj solidnega konkretna kar ga je mogoče dobiti v tej deželi prostosti in enakosti. Uhod v klet je mogoče le skozi jeklena vrata, ki so debela tri inč ter varna celo pred dinamitom.

Positivno se je doznalo, da se

Tirolci za avtonomijo

Kakor javlja "Allgemeiner Tiroler Anzeiger", so predložili italijanski vladi načela avtonomije, ki jo zahtevajo nemški južni Tirolci. Avtonomna provinca bi obsegala ozemlje okrajnih glavarstev Sehländersa, Merana, Bolcana, 4 k okrajnemu glavarstvu Cles spadajoče nemške občine v dolini Nonse, in sicer Unsere Lieben Frau im Walde, Proveis, Laurein in Sv. Feliks ter nemški občini Truden in Altreis, ki spadajo sedaj k okrajnemu glavarstvu Cavalese in okrajnega glavarstva Lienz, ki je prišlo k Italiji. Ta provinca bi se imenovala Tirol. Zahtevana samouprava ne bi kršila suverenitete italijanske države. V območju centralne države ostanejo vojaštvo, zastopstvo na zunanji, davki, carinska in trgovska politika, sodišča, promet in vse druge panoge, ki ne spadajo izrecno v kompetenco avtonomnih oblasti. Za izvrševanje avtonomnih pravic se ustanovi deželni zbor s sedežem v Bozenu. Provinca Tirol bo samostojen okraj za volitve v poslansko zbornico. Nemško plemo na južnem Tirolskem se prizna kot samostojna narodnost. Vsak Nemeec se sme pred vsako oblastjo posluževati nemškega jezika in zahtevati odgovor v nemškem jeziku. Nem-

krajevna imena ostanejo veljavna tudi v uradnem poslovanju. Vsi sedaj nameščeni uradniki ostanejo na svojih mestih. V provincio Tihol pristojne osebe so oproščene vojaške službe in se smejo samostojno uporabljati kot milica za obrambo lastne provincije.

Dosedanji nemški del tridentinske škofije pripade škofiji Brixen. Glede državne pripadnosti zahtevajo južni Tirolci predvsem priznanje pravic, predvidenih v mirovni pogodbi in sprejem v italijansko državljanstvo za vse one, ki morejo dokazati, da imajo na Tirolskem posestvo ali ga izvršujejo kako obrt ali pa, da so že dalj časa naseljeni.

NOV POTRES V MEHIKI.

Mexico City, 14. januarja. — San Joaquin, mesto, ki šteje tritisoč prebivalcev ter se nahaja v provinci Jalapa države Vera Cruz, je bilo porušeno vsled potresa, kot se glasi v poročilu poljedelskega departamenta, ki pa ne navaja nikakih posameznosti.

Sunke je zaznamoval astronomski observatorij, ki se nahaja v bližini imenovanega mesta.

Agrarna reforma za Srbijo.

Kakor znano, se določbe v agrarni reformi ne nanašajo na Srbijo. Sedaj zahteva list "Selo", da se naj razširi agrarna reforma tudi na Srbijo, kjer se nahajajo velika posestva Purića, Kuzmanovića, Jeftanovića, Škorića itd.

Prohibicijska postava velja samo za navadni pipul.

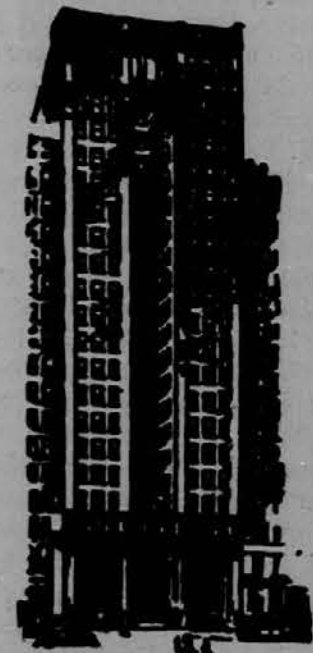
WSS WSS WSS WSS WSS WSS

DANAŠNJA CENA ZA MONEY ORDRE (SE LAHKO IZPREMENI)

100 JUGOSLOV. KRON
\$1.20

Poštnina samo 25 centov za vsako svoto. Posebne cene za večje nakupe.

Glavni Urad
AMERICAN EXPRESS
COMPANY

Vstanovljeno 1841
Glavnica \$15,000,000.00

Če vam je pa ljubše, se pa oglašite v kakem Ameriškem Železniškem Ekspresnem uradu, podružnici ali neodvisni pisarni American Express Co. ki so v New Yorku, Bostonu, Philadelphiji, Baltimore, Buffalo, Pittsburghu, Clevelandu, Cincinnatiju, St. Louisu, Kansas City, San Francisco, Los Angelesu, Seattleu in Montrealu.

AMERICAN EXPRESS COMPANY

Dne 19....		Foreign Money
Znesek		Order Dept. 'M'
Ime, komu se naj izplača denar		
Kje prebiva		
Pošta		
Okraj		
Dežela		
Ime odposiljalec		
P. O. B.	Številka	Cesta
Mesto		
Država		

Drugi newyorški naslovi:

118 W. 39th Street

18 Chatham Square

KJERKOLI IN KAMORKOL POŠILJATE DENAR, ZAHTEVAJTE ZANJ POTRDLJO AMERICAN EXPRESS COMPANY TO JE VAŠA ZAVAROVALNINA PROTI IZGUBI.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4459 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4604 Wash. St., Denver, Colo.
Zapiskar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4485, Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POROČNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Herwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1203 Mahan Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDruževalni odbor:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, priložbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirne zadeve pa na predsednika glavnega poročnega odbora.

Glavnim Uradnikom Z. S. Z.

Ely, Minn.

Zopet smo nastopili v novo tekoče leto, ko se bo zopet vsa narava prerodila. Zemlja bo rodila bodoči sad in hrano, da bomo imeli zopet obstanek našega življenja. Tudi vi, cenjeni uradniki, ste se danes sešli, da boste reševali, preuredili in zboljšali položaj naše organizacije Zapadne Slovanske Zveze. Pred vami tudi leži točka "združitev" s slovenskimi podpornimi organizacijami, katera ima zelo važen pomen. Kako boste reševali, je seveda odvisno od vas. Upam pa, da jo boste rešili pravično.

Vsak član, če ima le količkaj vpogleda v notranjosti podpornih organizacij in če le količkaj pozna delovanje podpornih organizacij v bodočnosti, bo prepričan, da naša organizacija ne bo imela nič več tistih ugodnosti kot jih je imela do epidemije. Do epidemije je bila naša organizacija najbolje solventna od vseh drugih podpornih organizacij. Na konvenciji smo mislili, da je že tako močna, da se ni več treba bati, da bi kdaj padla pod stodoostoto. Toda epidemija nam je pokazala, kaj se vse lahko izvrši na svetu. Pogin je lahko vsaki član, posebno za stare organizacije. Članstvo se bo staralo, mladih moči ne bo mnogo za njino. Kolikor bo članstvo starejše, toliko več bo organizacija obvezna plačati smrtnin in toliko več bo organizacija zahtevala dohodkov, če bomo hoteli, da bo ostala solventna. Kolikor bo treba več plačevati dohodkov, oziroma asnesmentov, toliko več bo nezadovoljstva v organizaciji in toliko bolj bodo puščali organizacijo samo. Recimo, da bodo šli mladi člani k drugim močnim organizacijam in pustili stare člane na cedilu, kot se je že to storilo pri neki drugi organizaciji. Zatorej vas prosim, da ne delate absolutno, ampak po volji članstva. Združitevna pogodba in združitevni načrt na splošno glasovanje in naj se članstvo izreče po svoji volji. Zakaj pa imamo v pravilih DIREKTNO ZAKONODAJO IN SPLOŠNO GLASOVANJE, zatorej to tudi porabimo, da ne bo samo zapisano v pravilih.

Od nekega društva iz jugozapada sem prejel pismo, v katerem me je vprašalo za svet, če bi oni sestavili iniciativo. Piše mi, da so na seji sklenili, da se sestavi iniciativa za združitev z močno organizacijo. Jaz sem jim takoj odgovoril, da naj malo potpre, da bomo videli, kaj bodo druge organizacije započele. In res so čakali in smo tudi dočakali, da se je nekaj naredilo v prid združitve.

Nekateri se spodkrikuje radi vere ali pa politike. Toda po mojem mnenju je, da se vera ali pa politika pusti popolnoma na strani. Mi smo se zavarovali edino le za podporo za slučaj nesreče, bolezn ali smrti. Kdor pa hoče biti poleg dobrih katoličan in veren, mu tega nihče ne bo kradel. Kajti krivično bi bilo, da bi človeku trgali iz srca to, kar je njemu najbolj ljubo, ker druge tolažbe ni, potem naj pa bo prepričanja kakorinega hoče. Jaz sem že več let član SNPJ, toda v vseh teh letih

se nisem videl, da bi se kateremu vero jemalo, vsiljevalo kako politiko ali kaj podobnega. Veliko članov SNPJ, poznani, ki so mnogo bolj verni in dobri katoličani kot pa pod strogo katoliško jednoto. Zatorej take izgovore pustimo popolnoma na strani. Mi glejmo edino na to, da bomo sigurni za našo podporo, da bomo mi našo podporo zagotovo dobili, za katero smo se zavarovali, ali pa naši dediči, ki so odvisni od nas, oziroma od našega zasluga.

Se enkrat apeliram na vas, cenjeni uradniki, kadar boste preselili o združenju oziroma o združitevni pogodbi in združitevni načrti, da rešite pravično in daste na splošno glasovanje ter naj se članstvo izreče po svoji sodbi. Ko smo bili na konvenciji, se je mnogo govorilo, da naj v organizaciji vlada edino le demokracija. Zatorej naj se to upošteva. Članstvu naj se da pravica, da bo lahko samo odločevalo. Toliko vam za danes.

Z bratskim pozdravom in ostajam vaš za združenje

Frank Martinjak,
drugi član združevalnega odbora
ZSZ.

IZ URADA GL. TAJNIKA ZSZ.

Denver, Colo.

Tem potom se uradno naznanja, da se bo vršila glavna seja odbora ZSZ. dne 25. januarja 1920. Ako ima kako krajevno društvo kaj posebnega ali kake pametne nasvete, naj to pošlje na glavni urad do omenjenega časa, nakar bom predložil na glavni seji. Določilo se bo tudi o splošnem glasovanju za združenje. Navzoč bo tudi predsednik združevalnega odbora, kakor tudi po možnosti drugi glavni uradniki. Toliko v blagohotno naznanilo.

Z bratskim pozdravom
Frank Škrabec,
gl. tajnik.

Otroci odpustajo lahko in z vsem svojim bitjem. Mi veliki ne znamo odpustiti, ne pozabljamo.

Z. Jelovšek.

O zakaj je zlata zora naših dni pač tako zelo kratka? Pa vendar vsak veljaven mladenič željno hrepeni po trudu polni moški dobi. Ko bi vedel, kaj ga v njej pričakuje, nikdar se je ne bi tako veselil; prosil bi, naj se vstavijo ure evetnega življenja, kakor je bil nekdanj Jozva solnce vstavljal na nebo, da bi morju ne pripovedovalo sramote zmaganih bratov; znal bi, da se veselo ozira moč v leta za seboj, ki bi se vanja tako zelo rad povrnil, in da se boji bodočih dni.

Pač žene vsak rojenec le malo časa tu živi in še te kratke dni ves čas je le mučenec. Ko evet iz popja zdaj se dvigne, čez noč pa že ga stre vihar, ko senca naglo mimo žvigne in stalen ni nikdar.

Simon Gregorčič.

Nehvaležni egiptčanski principi

(Konec.)

O prejšnjem kedivu Abbasu se ne izplača govoriti tukaj. Njegove zveze z zloglasnim Bolo pašem, njegov izgon iz Švice radi njegovih zvez z nemško špijonsko službo, njegovo nesramno privatno življenje, vsled katerega ga je izključila iz svoje srede visoka družba in njegovdi načrti in mahinacije z Enver pašem, sedanjim kurdskim kraljem, — o vsem tem se je na dolgo in široko razpravljalo v zadnjem času ter je gotovo čitateljem še v spominu.

Ena stvar pa je vredna omenitve, namreč to, da je v pričetku vojne stopil na nemško stran raditega, ker je videl, da je Anglija že sklenila odstaviti ga radi različnih zločinov, med temi poneverbe cerkvenih denarjev, katere je imel v svojih rokah kot vladar. Njegov mlajši brat, princ Mehmet Ali, je človek tako nebrzdnega življenja, da so ga pred izgonom izključile vse kolonije tujcev iz svoje srede. On je zelo ljubozljiv, a nepopoln razuzdan.

Njegov oče, pokojni kediv Tefvik je bil mogoče najboljši misleči med vsemi potomci starega Mehmet Alija. Tudi on se je imel za hvaliti za svoj prestol ter tudi za svoje življenje. Angležem, kajti njegov oče, kediv Ismail, ga je hotel spraviti s poti, dokler mu ni takratni Prince of Wales in poznejši kralj Edvard VII. tekom obiska v Kajiru povedal, da stoji Tefvik po posebnim varstvom angleške krone. Kljub temu pa je včasih omahoval v svoji lojalnosti napram dobrotnikom.

V letu, ki je sledilo obstreljevanju Kajire ter bitki pri Tel-el-Kebiru, je lord Churehill v poslanski zbornici zahteval odstranjenje Tefvika s prestola in to raditega, ker je baje v zadnjih mesecih arabske ustaje stopil v pogajanja z ustaškimi voditelji, ki

so imela namen, da ostane na prestolu ali pa vsaj ohrani svoja posestva pod pogojem, da se bo z njimi vred boril proti Angležem in sploh proti vsem tujcem. Nikoli v Londonu ni tega domneval, ker je prizorila Anglija oboroženo ekspedicijsko, da reši Tefvika kot kediva.

Kraljica Viktorija ni nikdar verovala v obdolžbe, dvignjene proti Tefviku. Njegove domače razmere so mu pridobile njeno naklonjenost. Omejil se je na eno ženo ter se odpovedal običajnim pomnim ženam in odaliskam. Kraljica Viktorija je stala pod utišom, da je treba pripisovati njegovo enozenstvo visokosti principjev in uplivanju zapadne civilizacije. Ni pa poznala njegove tačče in nikdo si ni upal informirati o glade dejstva, da živi Tefvik le z eno ženo radi smrtnega strahu, katerega je imel pred svojo taččo, princesinjo Munize. Bila je sestra sedanjega turškega sultana ter hči sultana Abdul Medžiha. Poročila se je z egiptčanskim princem El Hamy, s katerim je živel v Carigradu, dokler se ni njena hči poročila s kedivom Tefvikom.

Ob neki priliki, ko je slučajno izvedela, da se njen mož ozira pozljivo na neko žensko njenega spremstva, se je poslužila drastičnega in povsem orientalskega sredstva, da napravi konec možnosti zaljubljenja. Naslednjega dne, ko je prišla na mizo zlata posoda, v kateri naj bi se nahajal pilav, je zapazil njen mož na krožniku odrezano glavo lepe čerkeške sužnje, v katero se je skoro zaljubil.

Zakonsko življenje Hamyja ni trajalo zelo dolgo. Zaključeno je bilo nenadno in predčasno ter pravijo, da vsled posredovanja njegove žene. O njej so namreč govorili, da ga je zastrupila.

Raznoterosti

O centralizmu in samoupravnih pokrajinah

razpravlja dr. Hinko Hinkovič v svoji seriji v zagrebškem "Obor". Izreka se za absolutno državno jedinstvo, za jedinstvo države, ki pa naj sloni na obsejni pokrajinski samoupravi. Državno jedinstvo, tako pravi dr. Hinkovič, je predpogoj vsakega našega odpora, našega narodnega in državnega življenja. Pogoj tega državnega jedinstva pa ni upravnost jedinstvo. Nasprotno Zgledi jedinstveno upravljanj držav sta Francija in Italija, a v obeh so upravni rezultati absolutno nepovoljni. Vzemimo Italijo. Kljub 60-letni jedinstveni upravi obstoji tablika med Slovenijo in Macedonijo, ki niste nikdar živeli v eni državi. Zato je najboljša opora jedinstvena država pokrajinska samouprava. Ta pokrajinska samouprava pa ne sme imeti plemenskega obilježja. Vsako samoupravo področje bi moralo biti po možnosti jedna gospodarska celota. Kot središča teh pokrajinskih samouprav bi naj bila mesta Zagreb, Beigrad, Novi Sad, Skoplje, Ljubljana, Sarajevo, Mostar, Split in Podgorica. Hinkovič zaključuje svoja izvajanja, povdarjajoč:

"Imenoval sem ta samoupravna področja pokrajine, a ne države, hoteč s tem podčrtati, da so tributi države izključno priznani samo združitvi vseh teh pokrajin. Samo eno državljanstvo, samo ena državna ustava, samo država kot taka je nosilec državne suverenosti, samo ona je mednarodna oseba".

Nova italijanska politika.
"Action Française" piše o novi italijanski politiki:

"V vprašanju Dalmacije in Jadrana bo nova italijanska vlada opustila svoje nepomirljivo stališče. Trudila se bo, da pripori Italiji čim največ na temelju Londonke pogodbe. Reko bo zahtevala, sklicuje se na narodnostno pridruženje ruskim boljševikom, a načelo. Istočasno pa bo zahtevala

la kompenzacije. Ker se ni nadejati, da bi dobila na dalmatinski obali odškodnino za svoje žrtve, bo iskala to odškodnino na drugi strani obale. Sredozemsko morje bo plačalo odškodnino za Jadran, Srednja Azija in Afrika odškodnino za Jugoslavijo".

Angleži za pripadnost Gorenje Adide Nemški Avstriji.

Nekateri ugledni Angleži se zavzemajo v angleškem časopisu za pripadnost Gorenje Adide doline Nemški Avstriji, ker je ta dolina obljubljena z izključno nemškim prebivalstvom. Pravijo, da bi pomenilo flagrantno zapostavljanje narodnostnega principa in samodoločbe, o kateri govori Wilsonovih 14 točk, ako bi prišlo 200 tisoč Nemcev pod tujo vlado. Če se potegujejo Angleži za 200 tisoč tirolskih Nemcev, bi storili toliko boljše delo, ako bi se potegovali za neodrešenega Jugoslavo, katerih ječi sedaj pod laškim imperijalizmom okoli 800 tisoč.

Nemške spletke na Balkanu.

"Suisse" priobčuje pod tem naslovom članek, iz katerega posnemamo:

"Nemci so v vojaškem oziru premagani, a vendar nadaljujejo svoj prejšnji posel in pričenjajo z novimi spletkami na Balkanu. V zadnjem času se zlasti interesirajo za Balkan. Nemška metoda je, da seje povsodi maržno in nezaupanje proti ententi, in da podpirajo in pogljujejo rivaliteto med posameznimi balkanskimi narodi predvsem pa skušajo razširiti povsodi anarhijo in boljševizmo. S tem hočejo izzvati svetovno revolucijo, s katere se nadejajo iziti kot zmagovalci. Poljska in Rumunska ste v kritičnem času jez proti ruskemu kaosu. Zato se Nemci trudijo, da bi baš v teh dveh državah izzvali boljševizmo gibanje. Čim bi v Poljski in Rumuniji zavladal boljševizem, bi nastala jedinstvena boljševička fronta od Balta do Jadrana in Egejskega morja. Bolgari samo čakajo na ugoden trenutek, da se pridružejo ruskim boljševikom, a Hrvati, katerih morala je že zelo

Mednarodna finančna konferenca?

Stare ideje mednarodne finančne konference so se zopet oprijeli zastopniki evropskih zaveznikov in nevtralnih narodov in kot kažejo vsa znamenja, je prišla ta ideja bližje svojemu uresničenju. Evropske interese naj bi zastopale tamošnje vlade. Anglija, Francija, Švica, Holandska itd., dočim ni vlada Združenih držav direktno pozvana k sovedeležbi, temveč takorekoč le kot patron trgovske zbornice Združenih držav, ki naj bi aktivno zastopala ameriške interese. Izrečno se zagotavlja, da ne gre pri tem za mednarodno, od posameznih vlad zajamčeno posojilo, temveč za kredite, kojih namen je oživljenje mednarodne trgovine, vendar pa izgleda kljub temu prav tako kot da bi Anglija delala na to, da zagotovi s posameznih vlad zajamčeno posojilo, temveč za kredite, kojih namen je oživljenje mednarodne trgovine, vendar pa izgleda kljub temu prav tako kot da bi Anglija delala na to, da zagotovi s

posameznih vlad zajamčeno posojilo, temveč za kredite, kojih namen je oživljenje mednarodne trgovine, vendar pa izgleda kljub temu prav tako kot da bi Anglija delala na to, da zagotovi s posameznih vlad zajamčeno posojilo, temveč za kredite, kojih namen je oživljenje mednarodne trgovine, vendar pa izgleda kljub temu prav tako kot da bi Anglija delala na to, da zagotovi s

Pač pa le prepogostoma izginejo ideali, ko jim stopamo bližje, pod ledeno skorjo praktičnega življenja.

Dr. I. Vošnjak.

Tako mednarodna konferenca, sklicana v take namene, je povsem brezpotrebna ter nasprotuje v veliki meri interesom ameriške zunanje trgovine. Veliko bolj zdravo bi bilo za ameriško zunanjo trgovino, če bi stala na svojih lastnih nogah.

Vse, kar je potrebno za to, je najti v tej deželi: — kapital, podjetnost, surovine ter trg za inozemske produkte. Oni, ki so zainteresirani pri tukajšnji trgovini, razumejo popolnoma dobro, da je treba trgovino v obliki izmenjave produktov nanovo ustanoviti. Dolgoročni krediti so predvsem potrebni, če se hoče surovine eksportirati ter importirati dovršene produkte v plačilo. Vse tozadevne pogodbe in uravnave pa morajo skleniti privatni interesi, ne pa vlade same. Slednje nimajo v resnici nobenega drugega opravka pri tem, kat da store vse, kar je v njih moči za olajšanje prometa.

Trgovska zbornica Združenih držav bi si ne smela pustiti vezati roke od take mednarodne konference.

Najzanimivejše, najcenejše in najbolj popularno čtivo vam je na razpolago.

Slovensko-Amerikanski Koledar je izšel za leto 1920.

Veliko več slik kot prejšnja leta.

Najbolj izbrani članki, opisi, razprave, povesti, šale, zanimivosti.

Stane 40 centov.

Izrežite ta kupon, pridenite za 40 centov štempsov ter pošljite nam.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Tempotom naročam Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1920 ter prilagam za 40 centov štempsov.

Ime
Naslov
Mesto in država

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPIRAL GABRIEL PEREY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

(Nadaljevanje.)

Enainšestdeseto poglavje.

— LOV NA DIVJE KONJE. —

133

Ko se je pričelo daniti, so bili loveci na bivolce, vakerji in potniki že zopet na nogah. Anglež je sedel na majhnem stolčku, kot ga nosijo s seboj slikarji. Dal si je že pokazati smer, v kateri je zbežal beli dirkač. Encinas pa je še vedno trdil, da je ta beli konj oni slavni skrivnostni beli dirkač prerij. Anglež je medtem vzel album ter pričel risati vanj glavne črte slikovitega prizora, ki se mu je nudil. Naenkrat pa je padel svinčnik iz rok risarja, kajti na pragu svojega šotora se je pojavila Rosarita, bela in lahka kot oblček na sinjem nebu.

Ob pogledu na tujca, ki je metal nanjo občudovale pogleda, se je hitro zopet umaknil v svoj šotor. Kljub temu pa je njena slika še vedno plaval pred očmi mladega Angleža. Zaprl je svoj album, utaknil v žep svoj svinčnik ter poklical svojega telesnega gardista — Wilson, — je rekel Anglež.

— Gospod, — je odvrnil Wilson ter se približal.

— Tukaj mi priti nevarnost.

— Ali je tudi vsebovana v najinem kontraktu? — je odvrnil obzirni Amerikaneec.

Anglež je pokazal s prstom na šotor lepe Rosarite.

— Lepe oči te mlade deklice! — je vprašal Wilson.

— Da.

— Pri Jezusu in generalu Jacksonu! — je vzkliknil lovec.

— Dvomim, da bi sta lo kaj takega v najini pogodbi.

— Le glejte.

Amerikaneec je potegnil iz enega svojih številnih žepov neki zmečkan papir, katerega je razgrnil ter pričel čitati:

— Na podlagi tega, kar stoji gori zapisano, se obvezuje zgoraj imenovani William Wilson, da bo varoval Sir Frederika Wanderrera vseh nevarnosti na potovanju in te nevarnosti so naslednje: Sovražni Indijanci, panterji, jaguarji, medvedje vseh vrst in velikosti, klopotače in druge kače, aligatorji, žaja, lakota, mraz, požari na savanah in v gozdih itd. in sploh nevarnosti tega ali onega značaja, ki lahko ogrožajo življenje potnikov v stepah Amerike.

— Vidite, — je rekel Sir Frederick ter prekinil Amerikaneca. — Obvarovati me morate vseh nevarnosti step v splošnem in naj nosijo to ali ono ime.

— To je nevarnost mest.

— A v stepah je še stokrat hujša. Če bi bili kdaj v svojem življenju navzoči pri kakem plesu, bi vedeli, da se je treba sto rezgaljenih žensk manj bati, kot pa ene same v globini gozda in naj še tako strahotljivo poveša svoje oči.

— To je mogoče, a me nič ne briga.

Nato je pričel neobčutljivi Amerikaneec zopet hoditi gorindol kot straža.

— Torej se moram varovati sam, — je rekel Sir Frederick, — Bodite tako dobri in usedajte konje. Zasledovati hočeva belega dirkača prerij. Ker pa ne stoji v najini pogodbi, da morate osedlati mojega konja....

— Jaz sem vaš gardist, ne pa vaš služabnik. To je dogovorjeno. — Potem ga bom sam osedlal. Prosil bi vas še, da želim imeti za večerjo kako divjačino.

Konja sta bila kmalu osedlana in Sir Frederick se je ravno za hvaljeval Don Avgustinu za gostoljubnost, ko se približala Rosarita svojem očetju. Tedaj pa se je priklonil Anglež pred njo prav tako kot je storil Komaneč ter rekel mladi deklici naslednje:

— Sklenil sem, da se ne bom pustil ovirati na svoji poti od nobene nevarnosti, ki pogosto prete potnikom ter jih zadržujejo, vendar pa obstaja ena nevarnost, kot sem danes zjutraj zapisal, kateri se morem izogniti edinele z begom.

Lepota Rosarite je napravila na oba novodošleca prav isti utis kot prej na lovec.

Rosarita se je prijazno nasmehnila, kajti skriti, a vendar očitni pomen besed Angleža ji ni ostal prikrit. Spoznala je, da je to tribut, katerega se je doprinele njeni lepoti, kajti v globini svojega srca je bila prav tako občutljiva kot vsaka druga ženska ob tem zadoščanju katerega se je izkazalo ženskemu samoljubju.

Anglež in njegov gardist sta zahajala konja ter se odstranila. Sedaj pa hočemo preskočiti dogodke dneva ter pričeti povest zopet v trenutku, ko se je pričelo solnce zopet nagibati proti zatonu. Takrat se je približal bivolovemu jezeru neki jezdec v polnem galopu. Tudi obleka je nosila znake grmičevja, skozi katerega je jahal.

Bil je Francisco, vaker, o katerem so njegovi tovariši že domnevali, da je postal žrtve love na belega dirkača.

V dnu svojega srca so bili vsi razočarani, ko so ga videli vrniti se živga in zdravega. Tako je človeško srce! Človek, katerega bi lahko navajali v svojem poznejšem življenju kot junaka fantastične pripovedi, o katerem bi se govorilo zvečer pri ognjih, se je srečno vrnil in stem je bilo uničeno vsako romantično upanje. Vsi so se zgrnili krog njega. Izpraševali so ga glede njegovih doživljanj tekom zasledovanja. Njegova povest pa ni vsebovala ničesar izvanrednega ali posebnega, čeprav so vsi pričakovali kaj takega. Klobuk je izgubil čisto slučajno, ko se je zadel z glavno ob novej. Ni si vzel časa, da bi ga pobral, temveč jahal naprej. Tudi svojega lasa se ni mogel poslužiti v gozdu.

Dvajsetkrat je izgubil Francisco sled belega dirkača in dvajsetkrat jo je zopet našel in njegovo zasledovanje ga je povedlo tako daleč, da je moral potem, ko je zopet izgubil sled, privoščiti svojemu lastnemu konju počitka.

Lovec in konj sta preživljala noč daleč od dneva in naslednjega dne je bil zaposlen s tem, da je z drugimi tovariši zapiral divje konje, ki so se nahajali nedaleč od Bivolovega jezera. Ta povest ni zmanjšala splošnega razočaranja. Ker pa se človek ne rad odločiti za to, da bi nadomestil čudovito z resničnostjo, so prišli vakerji sedaj do naziranja, da se je imel Francisco zahvaliti svojo rešitev sveči svojega patrona, katere je nosil pri sebi.

— To je povsem eno, — je rekel novinec. — Vse nam dokazuje, da je bil to v resnici beli dirkač prerij.

— Ta vaker, ki pade v vodo ter si pri tem skoro zlomi vrat! — Francisco, tako spreten metalce lasa, pa ga ni mogel ujeti, — je dostavil nadaljni.

— In ta krivoverski Anglež s svojimi tisoč pijastri, katere nam je ponujal, — je rekel Encinas, — vse to ne more biti naravno.

Do tega prepričanja je prišel Francisco sam, ko so mu tovariši povedali povest Encine. Vaker se je večkrat pokrival. Zahvalil se je Bogu, da ni podlegel nevarnostim, ki so visle nad njim, ne da bi tega vedel.

Nato so se zopet pričele griprave za lov.

Ko je bilo vse pripravljeno, so se loveci razkropili ter zavzeli že jim določene postojanke.

Kmalu je bilo čuti sredi globoke tišine, ki je vladala nekaj časa, ostro piskanje kot se ga polžuče vakerji in loveci na divje konje. To je bilo za lovece znamenje, da so se gonjači ravno kar pričeli gibati, da spravijo čredo v njih smer. Kmalu nato pa je bilo čuti v gozdu pokanje, iz katerega se je dalo sklepati, da je čreda konj precej velika.

Rezegetanje je bilo tudi čuti iz smeri od Rdeče reke, to je v ravni črti proti mestu, kjer se je nahajal haciendero s svojo hčerko in senatorjem, da opazuje lov. Bati se je bilo nesreče, če bi prodrla čreda ven na tem mestu.

Kmalu pa se je oglasilo rezegetanje konj in kričanje gonjačev, ki so podili čredo pred seboj.

Lavina ki se odraja na gori ali od dežja narasla reka ne more povzročiti takega šuma kot ga je povzročala ta čreda konj. Kmalu je planila iz gozda in za njo so pridrevli pastirji, vihteč lase.

Tedaj pa je skočilo na noge tudi dvanajst mož ter se vrglo na čredo, čeprav je obstajala nevarnost, da bodo zmečkani pod kopiti dvestotih konj.

To je bil trenutek napetega pričakovanja. Čreda naj bi se le obrnila na levo ali desno in vsi bi bili zmečkani.

— Naprej, naprej, — je zakričal Don Avgustin, katerega se je tudi lotila lovska strast. Može so planili naprej ter potisnili v korak vrvega konja, vodnika. Cela črta je nrla za njim.

Več trenutkov je poteklo predo so ti otroci gozdov spoznali, da so v ujetništvu. Ko pa so prvkrat v življenju čutili, da jih obdaja ograja, je bilo takoj čuti bolešno rezegetanje, na katero so pastirji odgovarjali z veselimi kiki.

— Notri je! Notri je! — je zakričal Encinas.

— Kdo? — ga je vprašalo dvajset drugih glasov.

— Beli dirkač prerij, — je odvrnil lovec.

V resnici je bil to najlepši med lepimi in najbolj plemeniti med plemeniti. Dirjal je semintja ter iskal mesta, kjer bi lahko preskočil ograjo.

— Tjakaj, tjakaj, — je vzkliknil Encinas ter planil proti mestu, kjer je hotel beli dirkač skočiti preko ograje.

Bilo pa že prepozno. Krog, ki se je odprl krog njega, mu je dovolil zalet in loveci so videli, kako je bela črta švignila skozi zrak in kako je dirkač na drugi strani ograje lahko priletel na noge ter zopet izginil v gozdu.

(Dalej jutri.)

Izpred porote

Lški tatovi v Pollakovih tovarni.

Pri nsnjarski tovarni Karla Polaka so zaposleni kot zidarji vedno Italijani. Delavca Jakob Pivk in Alojzij Zolani sta zasedla 28. oktobra l. l. dva Italijana, ki sta prilezla skozi luknjo pri zgradbi na cesto; imela sta oba polna hrbtnika. Prizor se jima je zdel samiljiv, zato sta ogradila vso stvar delovodji in te policiji. Policije in sodne poizvedbe so dognale, da so zidarji in Peter Terracani, Gildo Delucchio, Bernard de Sabo in Avgust Albertini pokradli več kot v vrednosti 6900 do 7000 kron. Lahi so prvotno tajili, pozneje pa vse priznali. Kar so ukradli, so sproti znesli k čevljarju Karlu Bolbi, ki jim je ukradeno blago odkupoval, vsled česar se bo moral z drugimi skrivno zagovarjati pred sodiščem.

Pri razpravi, katero je vodil nadsvetnik g. Vederjak, so vsi obtoženi priznali, kar so storili. Potem ko so porotniki soglasno potrdili vprašanja o krivdi, so prosili obsojence: Prosimo, da bi se pustili v teh krajih, kjer nas italijanske oblasti ne morejo zasledovati. Mi smo dezertirji. Sodišče je obsodilo Petra Terracania in Gildo Delucchia na eno leto, Erenardo de Sabo in Avgustina Albertinija pa na pet mesecev težke ječe in naznanilo, da se izžene po prestani kazni iz države S. U. S.

Obsojenci so še enkrat prosili, da bi jih ne iztirali iz naše države. Predsednik g. Vederjak: "Mi ne moremo drugače, ker zapoveduje tako postava. Obrnite se pa politično oblast, mi se moramo držati postave".

Tatovi na planinah.

Mlinar Jožef Rotar z Rečice pri Mošnjah, mlinar Peter Gosar iz Moščen in Vincene Veber, sobni siskar iz Gorji so se sešli 3. novembra 1919 v gostilni Triglav na Jesenicah. Rotar in Veber sta zamudila vlak proti Kranjski Gori. Zmenili so se z Gosarjem, da pojdejo čez tol Sna Korosko. Gosar je imel namreč kot divji lovec skrivno puško na Koroski planini, ker so ga zasledovali orožniki. Na planinah, kjer je skušal Gosar: odvesti nekaj konj, so si drugo jutro premislili in so se vrnili na Korosko. Belo v Reamano goščino, kjer so se domenili, da bodo ukradli konje in konjake opremo Mariji Čop v Žirovnici, lojterski voz Ivanu Matiču, kar so tudi izvedli in sklenili, da spravijo onja čez demarkacijsko črto na Koroskem in ga tam prodajo. O načinu izvršitve tatvine ne vsak obdolženec drugače zagovarja.

ja. Veber sploh zanika tatvino, češ, da je utrujen obležal na cesti in sta ga ona dva dejala na okrajeni voz, ko sta prišla mimo. Vsi trije pa pravijo, da so se peljali do Kranjske Gore, kjer so pustili voziček v jarku, konja pa prodali na Koroskem za 6000 kron. Ko so Rotarja aretirali, sta o tem izvedela tudi Gosar in Veber in se nekaj časa pred orožniki skrivala; slednjič pa sta šla iz strahu pred kaznijo po konja in ga pripeljala proti Mojstrani in zbežala, ko sta zagledala orožnika, kar dokazuje, da sta se krivde do bro zavedala. Gosar pripoznava sam, da je skupaj z Andrejem Šestom lovil divje koze na Močanški planini, kjer so ga orožniki izsledili. Pri razpravi so se obtoženci izgovarjali eden na drugega. Marija Čopova izpove, da so ji vso škodo povrnili. Porotniki so na vsa na nje stavišena vprašanja potrdili, na kar je obsodilo sodišče Gosarja na 14 mesecev. Rotarja na 1 leto in Vebera na 14 mesecev težke ječe.

ANGLEŠKI POSLANIK ODPOTOVAL IZ IRKUTSKA.

London, Anglija, 15. januarja. Sem so dospela poročila, da je dobil angleški zastopnik v Irkutsku povelje takoj zapustiti svoje mesto, češ, da ga ogrožajo boljševiki.

Odpoval je v Harbin.

BAKER NE VE NIČESAR O ZAROTI.

Washington, D. C., 19. jan. — Nikdar nisem ničesar čul o tem, — se je glasila danes izjava vojnega tajnika Bakerja, ko se je pojavalo njegovo pozornost na ugotovilo gubernerja Brough iz Arkansasa, ki je rekel, da je dobil od vojnega departmenta zaupno informacijo, da je bila razkrita po celi državi razširjena zarota za strmoglavljenje vlade ter svetovalec, naj se drži čete v Arkansasu pripravljene ter ojači tudi narodno gardo.

Tajnik Baker je rekel, da ni poslal nobene tozadevne informacije gubernjerju v Arkansas ali kateremu drugemu gubernjerju. Če je bila kakaka taka zarota razkrita, ni bil on informiran o tem.

PRINELJEVANJE V CANADO.

Ottawa, Ont., 19. jan. — Skozi dvajset mesecev, ki so se končali dne 30. novembra, je prišlo v Canado 114.786 priseljencev. Več kot polovica teh je prišla iz Anglije, ostali pa iz Združenih držav.

Novice iz

Jugoslavije

"Mir", glasilo koroških Slovencev, je začel po dvamesečnem prestatku zopet izhajati v Prevaljah, kjer se je sedaj namestila tiskarna Uruške sv. Mohorja. Uredništvo je začelo v Velikoven.

Umri je

19. decembra v Dolu pri Ljubljani je g. Andreje Šimene, župnik v pokojnu. Rajni je bil rojen leta 1849 v Cerkljah na Gorenjskem. Služboval je kot kaplan na Bučki in v St. Rupertu, kot župnik pa v St. Jurju pri Grosuplem, v St. Lorencu na Dolenjskem in v Ratečah pri Škofji Loki, odkoder je šel v pokoj in zadnjih 11 let preživel v Dolu pri Ljubljani. Znan je bil v duhovskih krogih kot marljiv dopisnik v Duh. Pastirju, ki je pripravljal v prejšnjih letih precej njegovih pridig.

Umri je

v Davosu v Švici Branko Božović, bivši glavni urednik "Pionirja" v Belgradu.

Osebnosti s pošte.

Višji poštni ravnatelj dr. Janko Debelak je imenovan za direktorja pošte in brzojava v Ljubljani; njegov namestnik poštni svetnik Alojzij Gregorič pa za nadsvetnika pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Ljubljani. — Poštarica Frančiška Drakulič v Zagorju ob Savi je premeščena k poštnemu uradu Stari trg pri Kočevju, poštarsko mesto v Zagorju ob Savi je dobil poštni oficijant Julij Helmich; mesto poštnega odpravnika pri poštnem uradu na Bohinjski Beli se je podelilo pošti aspirantki Frančiški Ohičičevi; poštna oficijantka Vekoslava Vadnovova in poština aspirantka Anica Bergantova sta se odpovedali pošt. službi; imenovanje poštne oficijantke Anice Zarcve za odpravnino v Grahovem pri Cerkljah se je razveljavilo; za odpravnika v Grahovem pri Cerkljah je imenovan poštni oficijant Zmagoslav Nusbek; poštari Ivan Orthaber je imenovan za nadpoštarija v Slovenski Bistrici.

Ponočno streljanje.

V stanovanje izpovednika Antona Sladiča na Martinovi cesti je ponoči nekdo ustrelil iz revolverja. Zgodila bi se bila lahko velika nesreča, ker je krogla približala mimo glave Sladičeve gospe.

Stanke! Ropari! Nemiri!

Da boste pripravljeno, morate kupiti takoj edini pravi revolver na svetu, kombinirani NOŽ in REVOLVER. Ne tako uporabljati vsak dan, in revolver je vedno pripravljen v slučaju nesreče. Strelja prave krogle 22. kalibra.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Te in izredne, pač pa zelo uporaben REVOLVER-NOŽ. Izgleda kot navaden kopalnik, ki je zelo priročen. Kmalu ga najdemo v vsaki roki. Če je zaprt, je na dolž 3 in 3/4 inš. Če je odprt, je na dolž 6 inš. Vse to je v roki in v roki v roki. Če je zaprt, je na dolž 3 in 3/4 inš. Če je odprt, je na dolž 6 inš. Vse to je v roki in v roki v roki.

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

SHOOT LIKE A PISTOL

Union Practical Co. Dept. 200 1025 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

NAZVANILLO IN VABILO.

Canonsburg, Pa.

Društvo k. žen. priredi zabavni večer v soboto 24. januarja 1920 v Jugoslavanski Dvorani na Alexander Place. Začetek ob 7. zvečer in traja do 12. Vstopnina za moške 50¢, za žene pa 25¢. Igrala bo godba sv. Patrika. Na tej zabavi bodo trije zlati grmiki, na katere bodo igrali zavezani igralci; prva nagrada \$3, druga \$5 (zlat cekin) in tretja \$10 (zlat cekin). Za vsestransko postrežbo bo skrbel odbor. Torej na veselo svidenje 24. januarja ob 7. zvečer!

OGLASI NAJ SE

Mr. O. JELENTZ, pri nas ima pismo iz starega kraja.

Upravištvo Glas Naroda.

(19-20-1)

IŠČEM ŠTIRI PARTNERJE

z majhnim kapitalom, ki bi hoteli iti z menoj v partnerstvo za ustanovljeno usnjarno ali ledarno, pri kateri se danes zaslužijo skoro največji procenti. Na vsako vprašanje bom odgovoril in dal vsa tozadevna pojasnila. Pišite ali osebno vprašajte pri: M. Jalovec, 19500 Shawnee Ave., N. E., Cleveland, Ohio. (20-27-1)

Rada bi izvedela za naslov mojega strica JOŽEFA FATUR, doma iz Zagorja na Pivki, podomače Grmkov. Slišal sem, da se nahaja nekje v Wyomingu, pa ne vem za naslov; zato prosim cenjene rojake, kateri ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi svoji sestri: Miss Frances Poje, 212 East 95th Street, New York, N. Y. (19-20-1)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem brata JANEZA POJE, doma iz kotara Čabar, vas Jazbini. Preje je imel naslov: R. F. D., Pruger, Miss. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi svoji sestri: Miss Frances Poje, 212 East 95th Street, New York, N. Y. (19-20-1)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 & 3,5-2)

Iščem svojega brata JOŽEFA FRANCEL, doma iz Kaplevega št. 27, pošta Struge, Dobropolje. Zdj se nahaja nekje v italijanskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo, da mi naznani. — Anthony Francel, 532 South Santa Fé Ave., Pueblo, Colo., U. S. A. 6x 20,22,27,29-1 &